

D

dach tectum, -i *n.*; culmen, -inis *n.*; ἡ στέγη, -ης

Saepe sub paupere tecto ingenium habitat.

dachówka imbrex, -icis *f.*; latérculus, -i *m.*; tégula, -ae *f.*; ὁ κέραμος, -ου; τὸ πλάτυσμα, -ατος

dać do, 1, dedi, datum; offero, offerre, obtuli, oblātum; praebēo, 2, -ui, -itum; impertio, 4, -īvi, -ītum; trībūo, 3, -ui, -ūtum; (ἐπι)δίδωμι; ὀπάζω; παρέχω; περιτίθημι; (προσ)φέρω; ἐπιχορηγέω

Do, ut des. Do, ut facias. Bis dat, qui cito dat. Dāre est docere reddere.

Dat bene, dat multum, qui dat cum mūnere vultum.

Dafne Daphne, -es *f.*; Δάφνη, -ης

Nimfa, w której zakochał się Apollon. Ukochany ścigał ją, a ona przed nim uciekała. W chwili, gdy miał ją dopaść, poprosiła ojca o pomoc, a ten zamienił ją w drzewo laurowe.

Dafnis Daphnis, -idis *m.*; Δάφνις, -ιδος

Pólbóg sycylijski, syn Hermesa, uczeń Pana. Twórca poezji bukolicznej pasterzy.

daktyl 1. (drzewo) Phoenix, -icis *f.* dactylífera; ὁ, ἡ φοῖνιξ, -ικος; **2. (owoc i stopa metryczna)** dáctylus, -i *m.*; ὁ δάκτυλος, -ου

dal distantia, -ae *f.*; longínquitas, -ātis *f.* regionum; τὸ μῆκος, -εος; τὸ μάκρος, -ου; τὸ τηλοῦ

dalej 1. (następnie) deinde, deinceps, inde, porro; ἐξῆς; καθεξῆς; **2. (w odległości)** longius, distantius; πέρα; μακροτέρω; περαιτέρω; πόρρω

daleki distans, -antis; ábditus, 3; longus, 3; longinquus, 3; amōtus, 3; remōtus, 3; μακρός, 3; τηλωπός, -όν

daleko longe, porro, procul; μακράν; μακρόθεν; πόρρω; τηλοῦ

dalekowiedz hypermétrōpus, -i *m.*; ὁ ὑπερμέτροπος, -ου

dalekopis *telescriptorium, -ii *n.*; ὁ τηλεγράφος, -ου

dama dómina, -ae *f.*; matrōna, -ae *f.*; ἡ κυρία, -ας

Danae Danáē, -es *f.*; Δανάη, -ης

Córka króla Argos, Akrisjosa, i Euridike; matka Perseusza.

Danaidy Danaídes, -um *f.pl.*; Δαναίδες, -ων

Pięćdziesiąt córek króla Danaosa, które towarzyszyły mu, gdy uciekał z Egiptu przed pięćdziesięcioma synami swego brata Ajgyptosa.

Dafne

Dafnis i Chloe

Danae

Danaidy

Danaos Danaus,-i *m.*; Δαναός,-οῦ

*Jeden z dwu synów Belosa i Anchinoe, brat Aigyptosa. Miał pięćdziesiąt córek.
Założyciel Argos.*

danie ferculum,-i *n.*; mensa,-ae *f.*; culīna,-ae *f.*; τὸ φαγετόν,-οῦ

Cáseus et panis sunt óptima fércula sanis.

danina tribūtum,-i *n.*; véctigal,-alis *n.*; ἡ ἀποφορά,-ᾱς; ὁ φόρος,-ου

dar datum,-i *n.*; donum,-i *n.*; donatio,-ōnis *f.*; gratia,-ae *f.*; munus,-ēris *n.*; τὸ δῶρον,-ου; τὸ δόμα,-ατος; ἡ δόσις,-εως; τὸ δώρημα,-ατος; τὸ χάρισμα,-ατος; ἡ προσφορά,-ᾱς

Quidquid id est, timeo Danaos et dona ferentes. Iúdicis est recti nec múnere, nec prece flecti.

daremnie frustra, inániter, inefficácter, inānum, nequaquam; εἶκ; κενῶς; μάτην
Deus et natūra nihil faciunt frustra.

daremny inānis,-e; inéfficax,-acis; inútilis,-e; vanus, 3; írritus, 3; ἄκαρπος,-ον; κενός, 3; μάταιος, 3

darmo gratúito, gratis; δωρεάν

darnina caespes,-itis *m.*; ὁ χόρτος,-ου

darować 1. (obdarowywać) dono, 1, -avi, -atum; múnemor, 1, -atus sum; δωρέομαι; χαρίζομαι; χαριτόω; **2. (przebaczać)** parco, 3, peperci, parsum; ignosco, 3, ignōvi, ignōtum; veniam *alicuius rei alicui* do, dare, dedi, datum; φείδομαι; συγχωρέω

darowizna (con)donatio,-ōnis *f.*; τὸ δώρημα,-ατος

darzyć dono, 1, -āvi, -ātum; gratífico, 1, -āvi, -ātum; donum (munus) do, dare, dedi, datum; múnemor, 1, -ātus sum; δωρέομαι; χαρίζομαι

darzyć się próspero, 1, -āvi, -ātum *alicui*; εὐτυχέω

data datarium,-ii *n.*; dies,-ei *f.*; ἡ χρονολογία,-ας

datek offerta,-ae *f.*; donum,-i *n.*; munus,-ēris *n.*; τὸ δῶρον,-ου

dawca dātor,-ōris *m.*; donātor,-ōris *m.*; ὁ δότης,-ου

dawka dosis,-is *f.*; portio,-ōnis *f.*; ἡ δόσις,-εως

dawniejszy antiquior,-ius; prior, prius; παλαιότερος, 3; πρότερος, 3

dawno antíquo témpore, antique, dudum, diu, olim, quondam, ántea, multo ante, pridem; πάλαι

dawny antiquus, 3; prístinus, 3; priscus, 3; παλαιός, 3; ἀρχαῖος, 3

dąb ilex, -icis *f.*; quercus, -us *f.*; robur, -ōris *n.*; aescūlus, -i *f.*; ἡ ἕψος,-ου; ἡ δρύς, δρυός

dąć spiro, 1, -āvi, -ātum; flo, 1, -āvi, -ātum; πνέω; φυσιάω

dążenie aspiratio,-ōnis *f.*; desiderium,-ii *n.*; intentio,-ōnis *f.*; appetitio,-ōnis *f.*; tendentia,-ae *f.*; ἡ ἔσις,-εως; ἡ πείρασις,-εως; ἡ ὀρμή,-ῆς

dążyć nitor, 3, nisus (nixus) sum; (ap)peto, 3, -īvi, -ītum *alqd*; studēo, 2, -ui, -, *alicui rei*; (con)tendo, 3, -tendi, -tentum; πειράω; ὀρέγομαι; τρέχω

dbać cónsulo, 3, -ui, -tum *alicui*; curo, 1, -āvi, -ātum *alqd, alqm*; prospicio, 3, -exi, -

ctum; servio, 4, -īvi, -ītum *alicui*; ἐπιμελέω; μεριμνάω; προνοέω
nie dbać néglego, 3, -lēxi, -lectum; níhili puto, 1, -āvi, -ātum; ἀμελέω
dbałość cura, -ae *f.*; praeoccupatio, -ōnis *f.*; sollicitūdo, -īnis *f.*; consulentia, -ae *f.*;
diligentia, -ae *f.*; ἡ ἐπιμέλεια, -ας; ἡ μελέτη, -ης
dbały sollícitus, 3; diligens, -entis; curiōsus, 3; ἐπιμελής, -ές
dech hālitus, -us *m.*; flamen, -īnis *n.*; flatus, -us *m.*; (re)spiratio, -ōnis *f.*; spiraculum, -i *n.*;
spiritus, -us *m.*; τὸ πνεῦμα, -ατος; ἡ πνοή, -ῆς
decydować decīdo, 3, -cīdi, -cīsum; decerno, 3, -crēvi, -cretum; diiú dico, 1, -āvi, -ātum;
detérmino, 1, -āvi, -ātum; ἀποφαίνω; (δια)κρίνω; ἐπικρίνω
decyzja decisio, -ōnis *f.*; diiudicatio, -ōnis *f.*; disceptatio, -ōnis *f.*; sententia, -ae *f.*;
iudicium, -ii *n.*; ἡ ἀπόφασις, -εως; ἡ βουλή, -ῆς; ἡ γνώμη, -ης

Dedal Daedalus, -i *m.*; Δαίδαλος, -ου

Wszystostronnie utalentowany Ateńczyk pracujący na Krecie dla króla Minosa. Wraz z synem Ikarzem uciekł z Krety na sporządzonych przez siebie skrzydłach. W trakcie ucieczki Ikar spadł do morza i zginął (Morze Ikaryjskie), natomiast Dedal dotarł do Kyme.

dedukcja deductio, -ōnis *f.*; coniectūra, -ae *f.*; ἡ καταγωγή, -ῆς

dedykacja dedicatio, -ōnis *f.*; ἡ προσφώνησις, -εως

defekt defectus, -us *m.*; vitium, -ii *n.*; ἡ βλάβη, -ης;
ἡ ἀτέλεια, -ας

definicja definitio, -ōnis *f.*; descriptio, -ōnis *f.*; términus, -i *m.*; ὁ ὄγισμός, -οῦ

Dejanira Deianīra, -ae *f.*; Δηϊάνειρα, -ας

Córka Ojneusa i Altai, siostra Meleagra, żona Heraklesa.

dekada decas, -adis *f.*; ἡ δεκάς, -άδος

dekalog decálogus, -i *m.*; ὁ δεκάλογος, -ου

deklamacja declamatio, -ōnis *f.*; recitatio, -ōnis *f.*; ἡ μελέτη, -ης

deklaracja declaratio, -ōnis *f.*; ἡ δήλωσις, -εως; ὁ λόγος, -ου

deklinacja declinatio, -ōnis *f.*; ἡ κλίσις, -εως; ἡ συζυγία, -ας

dekoracja decoratio, -ōnis *f.*; ornamentum, -i *n.*; ornatus, -us *m.*;
apparatus, -us *m.*; ἡ κόσμησις, -εως

dekorować décoro, 1, -āvi, -ātum; orno, 1, -āvi, -ātum; κοσμέω

dekret decretum, -i *n.*; τὸ δόγμα, -ατος; τὸ διάταγμα, -ατος

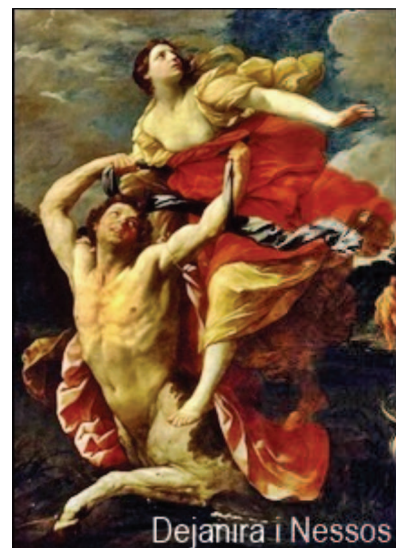
delegacja delegatio, -ōnis *f.*; delecti, -ōrum *m.pl.*; legati, -ōrum *m.pl.*; ἡ ἀποστολή, -ῆς

delegat legātus, -i *m.*; delectus, -i *m.*; deputātus, -i *m.*; ὁ ἀπόστολος, -ου

delfin delphīnus, -i *m.*; ὁ δελφίς, -ῖνος

Delphīnum natūre doces. Ad usum delphīni

delektować się delector, 1, -atus sum; oblector, 1, -atus sum; voluptatem *ex alqa re* capio, 3, cepi captum; ἡδομαι; ἐντροφάω

delikatny 1. (subtelny) subtīlis,-e; mollis,-e; ἀπαλός, 3; μαλακός, 3; **2. (łagodny)** blandus, 3; delicātus, 3; μαλακός, 3; ἴπιος, πρᾶος,-ον, 3; **3. (szczupły)** tener, 3; ténuis,-e; grácilis,-e; ἰσχνός, 3; λεπτός, 3; **4. (podatny na choroby)** mórbidus, 3; νοσερός, 3

demagog demagōgus,-i *m.*; plebícōla,-ae *m.* seditiōsus; ὁ δημαγωγός,-οῦ

Demeter Ceres,-eris *f.*; Δημήτηρ,-μητρός

Córka Kronosa i Gai, matka Persefony, bogini pól i urodzajów. Jej atrybutami są: wieniec kłosów, sierp, kłosy, mak i żuraw.

demokracja democratia,-ae *f.*; pópulī imperium,-ii *n.*; ἡ δημοκρατία,-ας

demokrata democráticus,-i *m.*; populāris, -is *m.*; ὁ δημοκράτης,-ου

demokratyczny democráticus, 3; popularis,-e; δημοκράτος,-ον

demolować demolior, 4, -ītus sum; destruo, 3, -xi, -ctum; delēo, 2, -ēvi, -ētum; diruo, 3, -rui, -rūtum; (pro)sterno, 3, -strāvī, -strātum; καταφθείρω

demon daemonium,-ii *n.*; daemon,-ōnis *m.*; diábolus,-i *m.*; ὁ δαίμων,-ονος; ὁ διάβολος, -ου

Daemóni etiam vera dicenti non est credendum.

demonstracja 1. (pokaz) demonstratio,-ōnis *f.*; ἡ δεῖξις,-εως; **2. (wystąpienie z żądaniem)** (ex)postulatio,-ōnis *f.*; τὸ αἶτημα,-ατος

demonstrować 1. (pokazywać) demonstro, 1, -āvī, -ātum; ostento, 1, -āvī, -ātum; δείκνυμι; **2. p. żądać**

demoralizacja demoralisatio,-ōnis *f.*; morum depravatio,-ōnis *f.*; ἡ κακουργία,-ας; ἡ φθορά,-ᾶς

denar denarius,-ii *m.*; τὸ δηνάριον,-ου

denerwować irrito, 1, -avi, -atum; éxcito, 1, -avi, -atum; sollícito, 1, -avi, -atum; ὀργίζω

dentysta dentista,-ae *m.f.*; (médicus) dentarius,-ii *m.*; stomatólogus,-i *m.*; odontólogus,-i *m.*; ὁ ὀδοντοίατρος,-ου

depesza *telegramma,-atis *n.*; τὸ τηλεγράμμα,-ατος

depozyt depósitum,-i *n.*; ἡ καταθήκη,-ης; ἡ παραθήκη,-ης

deptać calco, 1, -avi, -atum; conculco, 1, -avi, -atum; tríturo, 1, -avi, -atum; (κατα)πατέω

deser bellaria,-ōrum *n.pl.*; dulcēdo,-īnis *f.*; tragémat(i)a,-ōrum *n.pl.*; τὰ ἐπιδόρπια,-ων

deska axis,-is *m.*; lámīna,-ae *f.*; planela,-ae *f.*; tábula,-ae *f.* lígnea; ὁ πίναξ,-ακος; ἡ σανίς,-ίδος

despota despota,-ae *m.*; tyrannus,-i *m.*; ὁ δεσπότης,-ου; ὁ τύραννος,-ου

destrukcja destructio,-ōnis *f.*; disturbatio,-ōnis *f.*; eversio,-ōnis *f.*; deletio,-ōnis *f.*; ὁ ὄλεθρος,-ου; ἡ φθορά,-ᾶς

deszcz imber,-bris *m.*; pluvia,-ae *f.*; ἡ βροχή,-ῆς; ὁ ὑετός,-οῦ; ὁ βρύχετος,-ου; ὁ ὄμβρος,-ου; τὸ ὄμβρημα,-ατος

deszczowy pluviá(ti)lis,-e; pluvius, 3; pluvi(os)us, 3; ὑέτιος, 3;
ὄμβρικός, 3

detektyw investigātor,-ōris *m.*; indagātor,-ōris *m.*; detector,-ōris *m.*; ὁ
κατασκόπος,-ου

Deukalion Deucalion,-ōnis *m.*; Δευκαλίων,-ονος

Syn Prometeusza i Klymene, mąż Pyrry. Po powszechnym potopie odrodzili ludzkość rzucając "kościami" Matki-Ziemi, czyli kamieniami, za siebie.

dewastacja devastatio,-ōnis *f.*; eversio,-ōnis *f.*; depopulatio,-ōnis *f.*;

ὁ ὄλεθρος,-ου; ἡ φθορά,-ᾱς; ἡ ἐρήμωσις,-εως

dezercja desertio,-ōnis *f.*; transfugium,-ii *n.*; ἡ λιποταξία,-ας

dębowy quercitus, 3; φήγινος, 3

dęty inflātus, 3; πνευματικός, 3

diabelski diabólicus, 3; daemónicus, 3; διαβολικός, 3

diabeł diábolus,-i *m.*; ὁ διάβολος,-ου

Quid súbito id cum diábolo.

diadem diadema,-atis *n.*; τὸ διάδημα,-ατος

diagnoza (re)cognitio,-ōnis *f.*; diagnōsis,-is *f.*; ἡ διάγνωσις,-εως

diagram diagramma,-atis *n.*; lineamenta,-ōrum *n.pl.*; τὸ
διαγράμμα,-ατος

diakon diacon,-ōnis *m.*; diáconus,-i *m.*; ὁ διάκονος,-ου

dialekt dialectus,-i *f.*; ἡ διάλεξις,-εως

dialog diálogus,-i *m.*; diverbium,-ii *n.*; colloquium,-ii *n.*; sermo,-ōnis *m.*;
collocutio,-onis *f.*; ὁ διάλογος,-ου; ἡ ῥήσις,-εως

diament adamas,-antis *m.*; ὁ ἀδάμας,-αντος

Diana Diana,-ae *f.*; Ἄρτεμις,-ιδος

Rzymski odpowiednik greckiej bogini Artemidy.

diecezja dioecēsis,-is *f.*; ἡ διοίκησις,-εως

dieta 1. (sposób odżywiania] diaeta,-ae *f.*; victus,-us *m.*; ἡ δίαιτα,-ης;

τὸ ὄψώνιον,-ου; **2.** (np. w podróży służbowej) merces,-edis *f.*

diurna; viáticum,-i *n.*; ἡ διατροφή,-ῆς

Diomedes Diomēdes,-is *m.*; Διομήδης,-ου

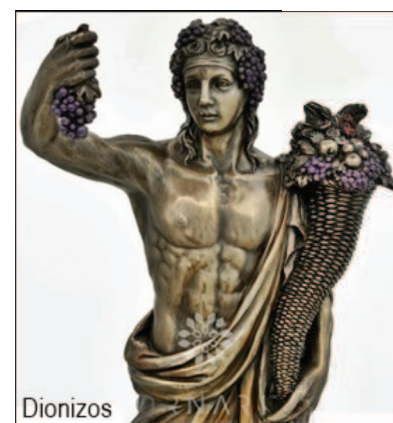
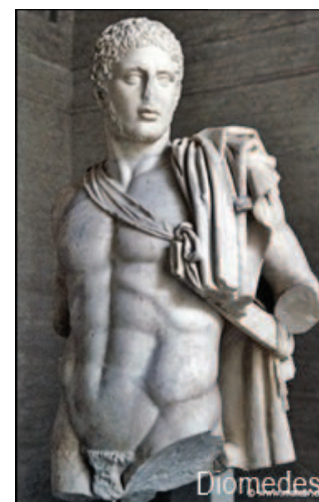
Syn Tydeusa i Deipyle; towarzysz Odyseusza w czasie wojny trojańskiej.

Dione Diōne,-es *f.*; Diōna,-ae *f.*; Διώνη,-ης

Córka Uranosa i Gai, matka Afrodyty (?).

Dionizos Diónysus,-i *m.*; Ba(c)chus,-i *m.*; Διόνυσος,-ου

Syn Dzeusa i Semele, bóg winnej latorośli, wina, płodnych sił przyrody. Atrybutami jego są: naczynie na wino o nazwie kantaros, tyrs (długa laska opleciona winną latoroślą), rydwan, tygrys, lampart, pantera, delfin i osioł.

Dioskurowie Dioscūri, -ōrum *m.pl.*; Διόσκουροι, -ων

Kastor i Polydeukes (Polluks). Zrodzeni ze związku Dzeusa i Ledy byli braćmi Heleny i Klytajmestry. Patroni żeglarzy i podróżników.

dla 1. (komuś) pro z *abl.*; ad z *acc.*; (lub dat. commodi); εἰς, πρὸς z *acc.*; **2. (z powodu)** ob z *acc.*; propter z *acc.*; de z *abl.*; gratia z *gen.*; causa z *gen.*; ἔνεκα z *gen.*; χάριν z *gen.*; ἐκ z *gen.*; ἐπί z *dat.*; διὰ z *acc.*; ὑπέρ z *gen.*

Ego pro domo mea oro. Pro público bono. Pro domo sua quisque orat. Unus pro ómnibus, omnes pro uno. Pro fide, rege et lege.

dłaczego? cur? quare?; quam ob rem? qua de causa? διὰ τί; ἵνατί; πόθεν

dłatego idcirco, ídeo, propter quod, proinde, prohinc, quare,

quámobrem, quapropter, ob eam causam; διὰ τοῦτο; διότι; ὅθεν; ὥστε

dławić angō, 3, -xī, -; strángulo, 1, -āvi, -ātum; súffoco, 1, -avi, atum; supprīmo, 3, -pressi, -pressum; ἄγγω; στραγγαλίζω; συμπνίγω

dłoni manus, -us *f.*; palma, -ae *f.* manus; vola, -ae *f.*; ἡ παλάμη, -ης; ὁ ἀγαστός, -οῦ; ἡ χεῖρ, -ρός

dług créditum, -i *n.*; debitio, -ōnis *f.*; débitum, -i *n.*; aes, aeris *n.* alienum; nexum, -i *n.*; ἡ ὀφειλή, -ῆς; τὸ ὀφείλημα, -ατος; τὸ δάνειον, -ου; τὸ χρέος, -ου; τὸ τέλθος, -εος
Promissa cadunt in débitum.

długi longus, 3; longitudinālis, -e; prócerus, 3; promissus, 3; μακρός, 3; πολύς, -εῖα, -ύ
Ars longa, vita brevis. Longum iter per praecepta, breve et éfficax per exempla.

długo diu; longe; μακρῶς; μακροχρονίως

jak długo ... tak długo ... quamdiu ... tamdiu ...; πηλίκος... τηλίκος...

Tam diu discendum est, quamdiu vivis.

długoletni diuturnus, 3; longinquus, 3; μακρένιος, -ον

długopis *calamus, -i *m.* spherográphicus; *stilus, -i *m.* sphaerātus; *graphium, -ii *n.* sphaerātum

długość longitūdo, -inis *f.*; ἡ μακρότης, -ητος; τὸ μῆκος, -εος

długotrwały diútinus, 3; diuturnus, 3; longinquus, 3; longiturnus, 3; prolongātus, 3; protractus, 3; μακροχρόνιος, -ον; δηναιός, 3

Timor non est diuturnus magister officii.

długowieczny longaevitālis, -e; longaevus, 3; μακροχρόνιος, -ον; μακρόβιος, -ον; δηναιός, 3

dłuto ascia, -ae *f.*; celtis, -is *f.*; caelum, -i *n.*; cilio, -ōnis *f.*; scalprum, -i *n.*; trépanum, -i *n.*; viriculum, -i *n.*; ὁ γλυπτήρ, -ῆρος

dłużej diutius; μακροτέρως; μηκέτι

dłużnik débitor, -ōris *m.*; nexus, -i *m.*; ὁ ὀφειλέτης, -ου; ὁ χρεοφειλέτης, -ου

dmuchać flo, 1, -āvi, -ātum; flabello, 1, -āvi, -ātum; flabro, 1, -āvi, -ātum; flato, 1, -āvi, -ātum; halito, 1, -āvi, -ātum; halo, 1, -āvi, -ātum; πνέω; φυσιάω

dniówka diurnum, -i *n.*; τὸ ἡμέριον, -ου

dno imum,-i *n.*; fundus,-i *m.*; ὁ πύνδαξ,-ακος

do ad *z acc.*; in *z acc.*; secus *z acc.*; εἰς *z acc.*; πρὸς *z acc.*; ἐν *z dat.*

doba cotidies,-ei *f.*; quotídiēs,-ei *f.*; dies et nox; τὸ νυχθήμερον,-ου

dobiegać incurro, 3,-curri (-cucurri),-cursum; accuro, 3,-curri (-cucurri),-cursum;
προστρέχω

dobierać allego, 3,-lēgi,-lectum *alqd alicui rei*; assortio, 4,-īvi,-itum; adicio, 3,-ieci,-
iectum; seligo, 3,-lēgi,-lectum; supplēo, 2,-plēvi,-plētum *alqd*; ἐπιλέγω; ἐπιδ
έχομαι

doborowy delectus, 3; exímius, 3; ἐκλεκτός, 3

dobosz tympanista,-ae *f.*; tympanotribā,-ae *f.*; ὁ τυμπανιστής,-οῦ

dobór electio,-ōnis *f.*; selectio,-ōnis *f.*; ἡ ἔκλεξις,-εως

dobro bonum,-i *n.*; bónitas,-ātis *f.*; salus,-utis *f.*; ἡ ἀγαθοσύνη,-ης; τὸ ἄγαθον,-ου

*Salus aegrōti suprēma lex. Salus rei públicae suprēma lex esto! Memoria
necessarium vitae bonum est. Bonum commūne. Bonum públicum.*

dobrobyt prospérītas,-ātis *f.*; res, rei *f.pl.* secundae (prósperae, florentes); ἡ θαλία,-
ας; ἡ εὐτυχία,-ας; ἡ εὐπορία,-ας

dobroczyńność beneficentia,-ae *f.*; benígnitas,-ātis *f.*; ἡ εὐποιΐα,-ας

dobroczyńny beneficus, 3; benignus, 3; liberālis, 3; muníficus, 3; ἀγαθοποιός,-όν

dobroczyńca benefactor,-ōris *m.*; benefícus,-i *m.*; ὁ εὐεργέτης,-ου

dobroć beneficentia,-ae *f.*; benígnitas,-ātis *f.*; bónitas,-ātis *f.*; humanítas,-ātis *f.*;

cómītas,-ātis *f.*; ἡ ἀγαθοσύνη,-ης; ἡ χρηστότης,-ητος

dobrodziejstwo 1. (dawane) beneficentia,-ae *f.*; beneficium,-ii *n.*; benefactum,-i *n.*;

ἡ ἀγαθοποιΐα,-ας; τὸ εὐεργέτημα,-ατος; ἡ εὐεργασία,-ας; **2. (otrzymane)**

beneficium,-ii *n.*; ἡ χρῆσις,-εως

Ubicumque homo est, ibi beneficij locus est.

dobrowolny spontaneus, 3; volens,-entis; voluntarius, 3; ἐκούσιος, 3; ἐκόν,-οῦσα,-
όν; αὐτοθελής,-ές; αὐθαίρετος,-ον

dobry bonus, 3; ἀγαθός, 3; ἀγαθοποιός,-όν; ἄκακος,-ον; χρηστός, 3; καλός, 3

*Natūra omnes ea, quae bona videntur, sequuntur, fugiuntque contraria. Bonorum
vita vácuā est metu. Quisque praesúmitur bonus, donec probētur contrarium.*

dobrze bene, belle, accurāte; εὖ; καλῶς

dobytek peculium,-ii *n.*; bona,-ōrum *n.pl.*; res, rei *f.* familiāris; fortūna,-ae *f.*; τὸ
κτῆμα,-ατος

dobywać promo, 3,-mpsi,-mptum; extraho, 3,-traxi,-tractum; ἐξσπάω; ἐξέλκω;
προφέρω

dobywać miecza gladium stringo, 3,-nxi,-ictum; σπάομαι

dochód accessus,-us *m.*; intróites,-um *m.pl.*; lucrum,-i *n.*; adiumentum,-i *n.*;

acceptum,-i *n.*; fructus,-us *m.*; quaestus,-us *m.*; ἡ πρόσοδος,-ου; ὁ πόρος,-ου

dociekać indāgo, 1,-āvi,-ātum; perscrūtor, 1,-ātus sum; investio, 4,-īvi,-itum; exquīro,

3,-sīvi,-sītum; κατασκοπέω; ἐκζητέω; ἐξεραυνάω

docierać, dotrzeć do appropinquo, 1,-āvi,-ātum *alicui*; accedo, 3,-cessi,-cessum *ad*

alqd; adeo, 4, -īvi (-ii), -itum; attingo, 3, -tigi, -tactum; pervenio, 4, -vēni, -ventum
ad; progredior, 3, -gressus sum ad; προσέρχομαι; προσβαίνω; ἀφικνέομαι
doczesny caducus, 3; deciduus, 3; temporālis, -e; μονόχρονος, -ον; ἐφήμερος, -ον
dodać, dodawać addo, 3, -dīdi, -dītum; adicio, 3, -iēcī, -iēctum; acquirō, 3, -sīvi, -sītum;
adiungo, 3, -iunxi, -iunctum; προστίθημι; προσφέρω; προσδίδωμι; ἐπιτίθημι
dodanie additio, -ōnis *f.*; adiectio, -ōnis *f.*; adiunctio, -ōnis *f.*; ἡ ἐπίδοσις, -εως; ἡ
πρόσθεσις, -εως
dodatek additamentum, -i *n.*; auctatium, -ii *n.*; adnexum, -i *n.*; appendix, -icis *f.*;
appendicium, -ii *n.*; supplementum, -i *n.*; ἡ προσθήκη, -ης; τὸ ἐπεισόδιον, -ου;
ὁ στόλος, -ου
dodatkowy accessorius, 3; additīvus, 3; additicius, 3; additionālis, -e;
supplementarius, 3; extraordinarius, 3; πρόσθετος, -ον
dodatni positīvus, 3; θετικός, 3
dodawanie additio, -ōnis *f.*; ἡ πρόσθεσις, -εως
dogmat dogma, -atis *n.*; scitum, -i *n.*; plácitum, -i *n.*; τὸ δόγμα, -ατος
dogodność accomodatō, -ōnis *f.*; convenientia, -ae *f.*; oportūnitas, -ātis *f.*; ἡ
εὐκαιρία, -ας
dogodny commōdus, 3; conveniens, -entis; oportūnus, 3; aptus, 3; idóneus, 3;
εὐκαιρος, -ον; εὐχρηστος, -ον
dogonić assequor, 3, -secūtus sum; consequor, 3, -secūtus sum *alqm, alqd*;
προσδιώκω
doić (im)mulgēo, 2, mulsi, mulctum; ἀμέλω; βδάλλω
dojazd áditus, -us *m.*; accessus, -us *m.*; ἡ πρόσδοδος, -ου
dojeżdżać advehor, 3, advectus sum *ad (in) alqd*; pervenio, 4, -veni, -ventum *ad alqm*
locum; ἤκω; φθάνω; προσέρχομαι
dojrzałość matúrītas, -ātis *f.*; ἡ ἡλικία, -ας; ἡ ὠραιότης, -ητος; ὁ πεπασμός, -οῦ
dojrzały matūrus, 3; tempestīvus, 3; ὠραῖος, 3; ἄριμος, 3; πέπειρος, -ον; ἐνήλιξ, -
ικος; ἄκμαῖος, 3; τέλειος, 3
dojrzawać maturesco, 3, -rui, - ; adolesco, 3, -ēvi, -ultum; pubesco, 3, -, -; τελειόομαι
dok navale, -is *n.*; navalia, -ium *n.pl.*; τὸ νεώλκιον, -ου; τὸ ναυπήγιον, -ου
dokąd quo, quorsus, quorsum; ποῦ; ποῖ; ὅπου
dokądkolwiek quocumque, quoquo, quólibet, quovis; που
dokądś alicubi, aliquo, quoriam, quovis; που
dokądże? quousque? usquequo?; ποῦ; ἕως πότε
dokładać áffero, afferre, áttuli, allātum; addo, 3, -dīdi, -dītum; appōno, 3, -posui, -
positum; adicio, 3, -iēcī, -iēctum; προστίθημι; προσφέρω; ἐπισωρεύω
dokładnie accurāte, exacte, diligenter, praecīse, stricte; ἀκριβῶς; δικαίως
dokładność accuratio, -ōnis *f.*; cura, -ae *f.*; exactitūdo, -īnis *f.*; praecisio, -ōnis *f.*;
diligentia, -ae *f.*; subtílitas, -ātis *f.*; ἡ ἀκρίβεια, -ας
dokładny accurātus, 3; exactus, 3; praecisus, 3; diligens, -entis; ἀκριβής, -ές;
ἀκρατής, -ές

- dokola 1. (przysłówek)** circum, circuito, in circúitum, in circúitu; κύκλω; κυκλόθεν;
2. (przyimek) circa z *acc.*; circum z *acc.*; κυκλόθεν z *gen.*; περί z *gen.*
- dokonać** conficio, 3, -fēci, -ectum; consummo, 1, -āvi, -ātum; finio, 4, -īvi, -ītum;
perficio, 3, -fēci, -fectum; perago, 3, -ēgi, -actum; patro, 1, -āvi, -ātum; perpetro, 1, -
āvi, -ātum; ad effectum (éxitum) addūco, 3, -dūxi, -ūctum; ἐντελέω; ἐνεργέω;
καταρτίζω; περαίνω; διανύω; ποιέω; τελειόω; συντελέω
- dokonanie** consummatio, -ōnis *f.*; confectio, -ōnis *f.*; perfectio, -ōnis *f.*; effectus, -us *m.*;
éxitus, -us *m.*; ἡ συντέλεια, -ας; ἡ τελείωσις, -εως
- dokonany** perfectus, 3; consummātus, 3; confectus, 3; perpetrātus, 3; τέλειος, 3;
συντελεστικός, 3
- dokończenie** consummatio, -ōnis *f.*; ultimatio, -ōnis *f.*; exitus, -us *m.*; finis, -is *m.*; ἡ
συντέλεια, -ας; ἡ τελείωσις, -εως
- dokończyć** affinio, 4, -īvi, -ītum; conficio, 3, -fēci, -fectum; perficio, 3, -fēci, -fectum;
perpētro, 1, -āvi, -ātum; absolvo, 3, -solvi, -solūtum; συντελέω
- dokształcać** addocēo, 2, -ui, -ctum; suberudio, 4, -īvi, -ītum; eruditionem complēo, 2, -
ēvi, -ētum; προσδιδάσκω
- dokształcający** complementarī, -e; προσδιδάσκων, -ον
- doktor** doctor, -ōris *m.*; ὁ διδακτός, -οῦ
Doctor in utroque iure. Doctor utriusque iuris.
- doktryna** doctrīna, -ae *f.*; τὸ δόγμα, -ατος
- dokuczać** vexo, 1, -āvi, -ātum *alqm*; molesto, 1, -āvi, -ātum *alqm*; premo, 3, pressi,
pressum *alqm*; laccio, 3, -īvi, -ītum *alqm*; βασανίζω; (ἐν)ὄχλέω
- dokuczanie** molestia, -ae *f.*; vexatio, -ōnis *f.*; pressio, -ōnis *f.*; ἡ θλιψις, -εως; ὁ
βασανισμός, -οῦ; ἡ ὄχλησις, -εως
- dokuczliwy** molestus, 3; acerbus, 3; premens, -entis; vexans, -antis; ὀκνηρός, 3
- dokument** documentum, -i *n.*; tábula, -ae *f.*; lítterae, -arum *f.pl.*; τὸ ἔγγραφο, -ου
- dokumentacja** documentatio, -ōnis *f.*; lítterae, -arum *f.pl.*; ἡ ἐγγραφή, -ῆς
- dokumentalny, dokumentarny** tabularius, 3; litterarius, 3; documentālis, -e;
ἐγγραφικός, -όν
- dola** fortūna, -ae *f.*; sors, -rtis *f.*; condicio, -ōnis *f.*; ἡ αἴσα, -ης; ἡ μοίρα, -ας; ἡ τύχη, -
ης
- dolać, dolewać** affundo, 3, -fūsi, -fūsum; προσχέω
- dolar** *dollarium, -ii *n.*; dollare, -is *n.*
- dolegać** dolēo, 2, -ui, -itum *alqa re*; vexo, 1, -avi, -atum *alqa re*; affligo, 3, -flixi, -
flictum *alqa re*; ὀχλέομαι; ἀλγέω
- dolegliwość** dolentia, -ae *f.*; dolor, -ōris *m.*; afflictio, -ōnis *f.*; aerumna, -ae *f.*; mólimen, -
inis *n.*; ἡ ὄχλησις, -εως; τὸ ἄλγος, -εος
- dolina** vallis, -is *f.*; depressio, -ōnis *f.*; aulōna, -ae *f.*; ἡ φάραγξ, -αγγος; ἡ βῆσσα, -ης;
ἡ κοιλάς, -άδος
- In hac lacrimarum valle.*
- dolny** inferior, -ius; ínfimus, 3; depressus, 3; νέρτερος, 3

dolek fónĕa,-ae f; fóssula,-ae f; vallécŭla,-ae f; scrobícŭlus,-i m; ὁ βόθρος,-ου

Qui facit fóveam, incidit in eam.

dolożyć p. dokładać

dom domus,-us f; aedes,-ium f.pl.; domicilium,-ii n.; aedificium,-ii n.; τὸ

οἰκόδημα,-ατος; ὁ οἶκος,-ου; ἡ οἰκία,-ας; τὸ μέγαρον,-ου

~ **akademicki** domus académica; ὁ οἶκος ἀκαδημικός

~ **handlowy** pantopolium,-ii n.; τὸ παντοπωλεῖον,-ου

~ **noclegowy** deversorium,-ii n.; τὸ ξενοδοχεῖον,-ου

~ **publiczny** lupanar,-aris n.; fornix,-icis m.; τὸ κασαυρεῖον,-ου

~ **starców** gerocomium,-ii n.; τὸ γεροντοκομεῖον,-ου

Parva domus, parva cura. Pro domo sua quisque orat.

domagać się (de)posco, 3, poposci, -; póstulo, 1,-āvi,-ātum; revíndico, 1,-āvi,-ātum;

expĕto, 3,-īvi,-ītum; flágito, 1,-āvi,-ātum; αἰτέω; ἔκτυγχάνω; ἀξιόω; ζητέω

domieszka admixtio,-ōnis f; admixtum,-i n.; τὸ προσμίγμα,-ατος

dominacja dominatio,-ōnis f; ἡ ἡγεμονία,-ας

dominium dominium,-ii n.; τὸ ἡγεμονικόν,-οῦ; ἡ ἐξουσία,-ας

domniemanie praesumptio,-ōnis f; suppositio,-ōnis f; coniectūra,-ae f; suspicio,-

ōnis f; ἡ προβουλή,-ῆς; ἡ ὑπόθεσις,-εως

domownik familiaris,-is m; domésticus,-i m; contubernālis,-is m; ὁ οἰκέτης,-ου

domowy domésticus, 3; οἰκιανός, 3; οἰκεῖος, 3

Nullus est locus doméstica sede iucundior.

domysł suppositio,-ōnis f; praesumptio,-ōnis f; coniectūra,-ae f; suspicio,-ōnis f;

opinio,-ōnis f; ἡ ὑπόθεσις,-εως; ἡ ὑποψία,-ας; ὁ στόχος,-ου; ἡ ὑπόνοια,-ας

domyślać się conicio, 3,-iēci,-iectum; praeópinor, 1,-ātus sum; supprōno, 3,-pósui,-

pósitum; súspicor, 1,-ātus sum; ópinor, 1,-ātus sum; ὑποτίθημι; ὑπονοέω

domyślny praeópinans,-antis; praesumptīvus, 3; προνοητικός, 3

doniesienie 1. (informacja) informatio,-ōnis f; nuntius,-ii m; indicium,-ii n.; fama,-

ae f; ἡ πληροφορία,-ας; **2. (donos)** denuntiatio,-ōnis f; delatio,-ōnis f; ἡ

καταγγελία,-ας; τὸ μήνυμα,-ατος; ἡ παράδοσις,-εως

donieść 1. (przynieść) áffero, afferre, áttuli, allātum; apporto, 1,-āvi,-ātum;

προσφέρω; **2. (poinformować)** nuntio, 1,-āvi,-ātum; informo, 1,-āvi,-ātum; *alqm*

de alqa re certiozem facio, 3, feci, factum; πληροφοροέω; ἐξαγγέλλω;

ἀνατιθέομαι; **3. (denuncjować)** denuntio, 1,-āvi,-ātum; défero,-ferre,-tuli,-

lātum; καταγγέλλω; προδίδωμι; μηνύω

doniosły importans,-antis; magnus, 3; magníficus, 3; μέγας, μεγάλη, μέγα

donos denuntiatio,-ōnis f; delatio,-ōnis f; indicium,-ii n.; ἡ καταγγελία,-ας;

τὸ μήνυμα,-ατος; ἡ παράδοσις,-εως

donosiciel denuntiātor,-ōris m; delātor,-ōris m; index, -icis m.; ὁ προδότης,-ου; ὁ

παραδότης,-ου

donośny sonōrus, 3; résonans,-antis; ἡχέτης,-εσ

- dopasować** (ad)apto, 1, -avi, -atum; accómodo, 1, -avi, -atum; cóngruo, 3, -ui, -;
coórdino, 1, -avi, -atum; ἐφαρμόζω; ἀρθρώω; συντίθημι
- dopasowanie** adaptatio,-ōnis *f.*; accomodatio,-ōnis *f.*; coordinatio,-ōnis *f.*;
combinatio,-ōnis *f.*; ἡ σύνθεσις,-εως
- dopełniacz 1. (przypadek)** genetīvus,-i *m.*; ἡ γενική,-ῆς; **2. (uzupełnienie)**
complementum,-i *n.*; completio,-ōnis *f.*; supplementum,-i *n.*; ἡ συμπλήρωσις,-εως
- dopełniać** adimplēo, 2,-ēvi,-ētum; complēo, 2,-ēvi,-ētum; συμπληρώω; ἐκπληρώω;
ἐξαρτίζω; ἐπιτελέω
- dopełniający** complementarius, 3; συμπληρωτικός, 3
- dopełnienie** complementum,-i *n.*; supplementum,-i *n.*; ἡ συμπλήρωσις,-εως
- d. bliższe** obiectum,-i *n.* directum
- d. dalsze** obiectum,-i *n.* indirectum
- dopędzać** assequor, 3,-cutus sum; consequor, 3,-cutus sum; προσδιώκω;
προσελαύνω; κιχάνω
- dopiero** modo; ἐπ'αὐτοφώρῳ; ἄρτι
- dopisać** adscribo, 3,-scripsi,-scriptum; προσγράφω
- dopisany** adscriptus, 3; πρόσγραφος,-ον
- dopisek** adnotatio,-ōnis *f.*; adscriptio,-ōnis *f.*; τὸ πρόσγραμμα,-ατος
~ **do listu** postscriptum,-i *n.* (p.s.)
- dopłata** compensatio,-ōnis *f.*; auctarium,-ii *n.*; ἡ προσπλήρωσις,-εως
- dopłynąć** affluo, 3,-fluxi,-fluxum; annato, 1,-āvi,-ātum *alicui*; προσσνέω; (**okretem**)
arripo, 1,-āvi,-ātum; annavigo, 1,-āvi,-ātum; προσπλέω
- dopływ** affluentia,-ae *f.*; influxus,-us *f.*; ἡ προσροή,-ῆς; τὸ πρόσρευμα,-ατος
- dopominać się** admónēo, 2,-ui,-itum; póstulo, 1,-āvi,-ātum; reclāmo, 1,-āvi,-ātum;
ἐξαιτέομαι
- dopóki** adquo, dum, donec, doneque, quoad, quamdiu; ἄχρι(ς); μέχρι(ς); ἕως; ὡς
- dopóty** tamdiu, usque, donec; μέχρις οὔ
- doprawdy** immo vero, vere, certe, profecto, sane; ἦ; ἦ που; ἦ μήν; νή
- doprowadzać** addūco, 3,-xi,-ctum; dedūco, 3,-xi,-ctum; áffero, afferre, áttuli, allātum;
προσάγω
- dopust** fatum,-i *n.*; voluntas,-ātis *f.*; numen,-īnis *n.*; ἡ τύχη, -ης; ἡ πληγή,-ῆς; τὸ
πῆμα,-ατος
- dopuszczać** admitto, 3, -mīsi, -missum; permitto, 3, -mīsi, -missum; ἐάω; ἐπιτρέπω;
προσίημι
- d. się czynów karygodnych** facínora committo, 3,-mīsi, -missum; ἀδικέω
- doradca** consultor,-ōris *m.*; consiliarius,-ii *m.*; consiliator, -ōris *m.*; suasor,-ōris *m.*; ὁ
σύμβουλος,-ου
- doradczy** consiliarius, 3; suggestīvus, 3; συμβουλευτικός,-όν
- doradzać** cónsulo, 3, -ui, -ultum *alicui*; consuadēo, 2, -suasi, -suasum *alqd alicui*;
súggero, 3,-gessi,-gestum *alqd alicui*; συμβουλεύω; παραινέω; κέλομαι
- Homo hómini consúlere debet.**

- doradzanie** consultatio,-ōnis *f.*; consilium,-ii *n.*; concilium,-ii *n.*; suggestio,-ōnis *f.*; ἡ συμβούλευσις,-εως
- dorastać** adoleo, 3,-lēvi, -ultum; pubesco, 3,-ui, -; succresco, 3,-crēvi,-crētum; ἀξάνομαι
- dorastanie** adulescentia,-ae *f.*; ἡ ἀξησις,-εως
- dorobek** fortuna,-ae *f.*; patrimonium,-ii *n.*; acquisitio,-ōnis *f.*; τὸ κτῆμα,-ατος
- dorobkiewicz** parvenius,-ii *m.*; ὁ κτηματίτης,-ου
- doroczny** ann(u)ālis,-e; anniversarius, 3; ἐνιαύσιος, 3
- dorosły** adultus, 3; ἐνήλιξ,-ικος; τέλειος, 3
- dorównać** adaequo, 1,-āvi,-ātum *cum alqo*; aequipero, 1,-āvi,-ātum *alicui*; par (similis) sum, esse, fui *alicui alqa re*; (προσ)ἴσώω; ἀνταναπληρώω
- dorzucać** adicio, 3,-iēcī,-iectum; προσβάλλω; συνεπιτίθημι; προστίθημι
- dosięgać** indipiscor, 3,-deptus sum; pertingo, 3,-tigi,-tactum; nanciscor, 3, na(n)ctus sum; διἴκνέομαι; ἐφικνέομαι; κιχάνω
- doskonale** perfecte; τελείως; ὑπερόχως
- doskonalić** perficio, 3,-fēcī,-fectum; efficio, 3,-fēcī,-fectum meliorem; consummo, 1,-āvi,-ātum; emendo, 1,-āvi,-ātum; éxcolo, 3,-ui,-cultum; τελειόω
- doskonalość** perfectio,-ōnis *f.*; consummatio,-ōnis *f.*; ἡ αὐτοτέλεια,-ας; τὸ τελείωμα,-ατος; ἡ ἀρετή,-ῆς; τὸ πλήρωμα,-ατος
- doskonaly** perfectus, 3; consummatus, 3; absolūtus, 3; τέλειος, 3; ὄλοτελής,-ές
- dosłownie** ad verbum; verbo tenus; expressis verbis; κατὰ λόγον
- dostać** p. otrzyrnać
- dostarczyć** áffero, afferre, áttuli, allātum; apporto, 1,-āvi,-ātum; praebēo, 2,-ui,-itum; suppedito, 1,-āvi,-ātum; subministro, 1,-āvi,-ātum; πορίζω; παρέχω; ἐπιχορηγέω; προσφέρω; προστίθημι; παρίστημι
- dostatecznie** sufficienter, satis, sat, áffatim, abunde; ἱκανῶς
- dostateczny** sufficiens,-entis; idoneus, 3; iustus, 3; ἱκανός, 3
- dostatek** abundantia,-ae *f.*; satietas,-ātis *f.*; opulentia,-ae *f.*; copiae,-arum *f.pl.*; ἡ θαλία,-ας; ἡ εὐπορία,-ας; ἡ εὐτυχία,-ας; ἡ τιμιότης,-ητος
- dostatni** abundans,-antis; opulentus, 3; dives,-itis; locūples,-ētis; εὐπορος,-ον
- dostawa** apportatio,-ōnis *f.*; suppeditatio,-ōnis *f.*; praebitio,-ōnis *f.*; ministratio,-ōnis *f.*; ὁ πορισμός,-οῦ
- dostawać** accipio, 3,-cepi,-ceptum; ἀπέχω
- dostawca** apportātor,-ōris *m.*; praebitor,-ōris *m.*; ὁ ποριστής,-οῦ
- dostawić** appōno, 3,-pósui,-pósitum; προστίθημι
- dostęp** accessus,-us *m.*; áditus,-us *m.*; ἡ εἴσοδος,-ου; ἡ πρόσοδος,-ου
- dostępny** accessíbilis,-e; patens,-entis; εἰσπορευτός, 3
- dostojęństwo** dígnitas,-ātis *f.*; maiestas,-ātis *f.*; excellentia,-ae *f.*; grávitas,-ātis *f.*; auctóritas,-ātis *f.*; honos,-ōris *m.*; reverentia,-ae *f.*; τὸ ἀξίωμα,-ατος; ἡ ἀξίωσις,-εως; ἡ σεμνότης,-ητος

- dostojnik** dignitarius, -ii *m.*; honorātus, -i *m.*; reverendus, -i *m.*; dignitate (honore) ornatus, -i *m.*; vir, -i *m.* summe venerandus; ὁ ἀξιωματιστής, -ῆς; ὁ δυνάστης, -ου
- dostojny** dignitōsus, 3; excellens, -entis; illustris, -e; reverendus, 3; venerābilis, -e; venerandus, 3; spectābilis, 3; ἀξιωματικός, 3; κράτιστος, 3; σεμνός, 3
- dostosowanie** adaptatio, -ōnis *f.*; accomodatio, -ōnis *f.*; ἡ ἄρμονία, -ας; ὁ συσχηματισμός, -οῦ
- dostosowywać** accomodo, 1, -āvi, -ātum; adapto, 1, -āvi, -ātum; approprio, 1, -āvi, -ātum; καταρτάω; προσαρμόζω; συσχηματίζω
- dostrzegać** percipio, 3, -cēpi, -ceptum; conspicio, 3, -spēxi, -spectum; animadverto, 3, -verti, -versum; tuēor, 2, -tuitus sum; ἐνθυμέομαι; νοέω; θεάομαι; σκέπτομαι; αὐγάζω; καθοράω; βλέπω
- dostrzegalny** perceptībilis, -e; visībilis, -e; σκεπτός, 3; λεπτός, 3
- dostrzeganie** perceptio, -ōnis *f.*; ἡ σκέψις, -εως
- dosyć** sat, satis, áffatim, abunde; ἱκανόν
- Non satis est unius opinio. Sat cito, si sat bene. In magnis et voluisse sat est. Sapienti sat.*
- doszczętnie** plane, omnīno, radicius, ab stirpe, fūnditus, pénitus; ὀλοριζί
- dość** sat, satis, áffatim; ἱκανόν
- dościgać** assequor, 3, -cūtus sum; προσδιώκω
- doświadczać 1.** (wypróbowywać kogoś, czegoś) experior, 4, -pertus sum; probō, 1, -āvi, -ātum; tento, 1, -āvi, -ātum; πειράω; πειράζω; ἐγχειρέω; μετέχω; **2.** (doznawać) sentio, 4, sensi, sensum *alqd*; percipio, 3, -cēpi, -reptum *alqd*; πάσχω; ὑπέχω
- doświadczalny** experimentālis, -e; πειραστικός, 3
- doświadczenie 1. (próba)** experientia, -ae *f.*; experimentum, -i *n.*; probatio, -ōnis; usus, -us *m.*; ἡ πεῖρα, -ας; δοκιμή, -ῆς; τὸ δοκίμιον, -ου; ὁ πειρασμός, -οῦ; **2. (wprawa)** experientia, -ae *f.*; peritia, -ae *f.*; ἡ ἐμπειρία, -ας; ἡ ἰδρεία, -ας
- Experientia docet. Usus est unus legum corrector. Usus est optimus magister.*
- doświadczony** expertus, 3; perītus, 3; probātus, 3; δόκιμος, 3; ἐμπειρικός, -όν; ἔμπειρος, -ον; ἴδρις, -ιος; σοφός, 3
- dotąd** ad nunc, adhuc, adhoc, etiamnunc, hactēnus; ἀκμήν; μέχρις; ἔτι; δεῦρο = póty tam diu, eo usque dum, donec τέως
- dotkliwy** molestus, 3; gravis, -e; acerbus; ὀξύς, -εῖα, -ύ; ὀχληρός, 3
- dotknąć** attingo, 3, -tigi, -tactum; attrecto, 1, -āvi, -ātum; palpo, 1, -avi, -atum; tango, 3, -tēgi, -tactum; tempto, 1, -āvi, -ātum; ψηλαφάω; ἄπτομαι; θιγγάνω; προσψάω; ἐφικνέομαι; ψάω; (**obrazić**) offendo, 3, -ndi, -nsum; πταίω; ὑβρίζω; κόπτω
- Noli me tángere. Noli tángere circulos meos.*
- dotknięcie** tactio, -ōnis, *f.*; tactus, -us *m.*; palpato, -ōnis *f.*; τὸ ἐπάφημα, -ατος; ἡ ἀφή, -ῆς
- dotknięty** tactus, 3; ἄπτόμενος, 3; (**choroba**) afflictus, 3; ἀσθενής, -ές; (**obrażony**) offensus, 3; πταιόμενος, 3; πεπταιομένος, 3

- dotrzymać** attinēo, 2,-tinui,-tentum; ad finem tenēo, 2,-ui, tentum; ἐπιτελέα ποιέω
d. słowa praesto, 1,-stīti,-stītum (praestaturus); verbum servo, 1,-āvi,-ātum; τὸν λόγον τηρέω
d. obietnicy fidem (promissum) servo, 1,-āvi,-ātum; promisso sto, 1, stēti, statūrus; τὴν ἐπαγγελίαν τηρέω
nie dotrzymywać fidem frango, 3, fregi, fractum; laedo, 3, laesi, laesum; violo, 1,-āvi,-ātum; ρήγνυμι
dotychczas p. dotąd
dotyczyć attinēo, 2,-tenui,-tentum *ad alqd*; specto, 1,-āvi,-ātum *alqd (ad alqd)*; ἀφοράω
co mnie dotyczy quod ad me áttinet (pértinet); quod meā ínterest
dotyk (con)tactus,-us *m.*; ἡ ἀφή,-ῆς
dowcip argutiae,-arum *f.pl.*; facetiae,-arum *f.pl.*; lepos,-ōris *m.*; iocus,-i *m.*; ἡ εὐτραπελία,-ας; ὁ ἀστεϊσμός,-οῦ
dowcipny argūtus, 3; facētus, 3; εὐτράπελος,-ον
dowiadynać się comperio, 4,-peri, -pertum; sciscitor, 1,-ātus sum; certior fio, fieri, factus sum; quaero, 3,-īvi,-ītum *alqd de alqa re*; ἐρωτάω; πυνθάνομαι; γιγνώσκω; μανθάνω
dowieść, -odzić comprobo, 1,-āvi,-ātum; affirmo, 1,-āvi,-ātum; argumentor, 1,-ātus sum; arguo, 3,-ui,-utum; demonstro, 1,-āvi,-ātum; probō, 1,-āvi,-ātum; δοκιμάζω; ἀποδείκνυμι; ἐλέγχω; ἀποφαίνω; παρατίθημι; παρίστημι
Id quod erat demonstrandum. Negatīva non sunt probanda.
dowodzić winy convinco, 3,-vīci,-victum; coarguo, 3,-ui,-itum; κατηγορέω; ἐλέγχω
dowieźć, -ozić cónfero,-fēre, cóntuli, collātum; supporto, 1,-āvi,-ātum; subvecto, 1,-āvi,-ātum; subveho, 3,-vexi,-vectum; πορίζω; προσάγω
dowodowy demonstratīvus, 3; probatorius, 3; ἀποδεικτικός, 3
dowodzenie 1. (być dowódca) ducatio,-ōnis *f.*; τὸ ἡγεμόνευμα,-ατος\2. p. dowód
dowodzić 1. (być przywódca) praesum,-esse,-fui *alicui*; ducō, 3,-xi,-ctum *alqm*; principio, 1,-āvi,-ātum *alqm*; commendo, 1,-āvi,-ātum *alqm*; ἡγέομαι; ἡγεμονεύω; προστατεύω; 2. p. **dowieść**
dowolny arbitrarius, 3; quilibet, (quae-, quae-); facultatīvus, 3; voluntarius, 3; ἐθελούσιος, 3
dowód arguitio, onis *f.*; affirmatio,-ōnis *f.*; argumentum,-i *n.*; causa,ae *f.*; demonstratio,-ōnis *f.*; evidentia,-ae *f.*; experimentum,-i *n.*; indicium,-ii *n.*; proba,-ae *f.*; probatio,-ōnis *f.*; ratio,-ōnis *f.*; signum,-i *n.*; testimonium,-ii *n.*; ὁ ἔλεγχος,-ου; ἡ δοκιμή,-ῆς; ὁ ἐλεγμός,-οῦ; ἡ ἔνδειξις,-εως; τὸ τεκμήριον,-ου; τὸ μαρτύριον,-ου
Confessio est regīna probationum. Ei incubit probatio, qui dicit, non qui negat. Argumenta non numeranda, sed ponderanda sunt. Corpus delicti. Manifesta non egent probatione. Comparatio non est ratio.
dowódca dux,-cis *m.*; ductor,-ōris *m.*; commendans,-antis *m.*; praecessor,-ōris *m.*;

praefectus,-i *m.*; praepositus,-i *m.*; praetor,-ōris *m.*; princeps,-cipis *m.*; ὁ ἄρχων,-
 ονος; ὁ ἡγεμών,-όνος; ὁ στρατηγός,-οῦ; ὁ ἐπιστάτης,-ου
dowództwo commenda,-ae *f.*; praepositūra,-ae *f.*; ducatio,-ōnis *f.*; summum
 imperium,-ii *n.*; ἡ ἡγεμονία,-ας
dowóz subvectio,-ōnis *f.*; vectūra,-ae *f.*; commeātus,-us *m.*; προσαγωγή,-ῆς
doza dosis,-is *f.*; portio,-ōnis *f.*; ἡ δόσις,-εως
doznanie perceptio,-ōnis *f.*; sensatio,-ōnis *f.*; sensus,-us *m.*; ἡ αἴσθησις,-εως; τὸ
 πάθος,-εος; τὸ πάθημα,-ατος
doznawać afficio, 3,-fectus sum; patior, 3, passus sum; experior, 4,-pertus sum;
 percipio, 3,-cēpī,-ceptum; πάσχω; ὑπέχω
d. krzywdy iniuriam accipio, 3,-cepi,-ceptum; affligor, 3,-flictus sum;
 κακουχέομαι
d. klęski clade affligor, 3,-flictus sum; νικάομαι
d. pomocy sublevor, 1,-ātus sum *ab alqo*; βοηθέομαι
d. radości (boleści) gaudio (dolore) afficio, 3,-fectus sum; dolēo, 2, dolui,
 dolitūrus; τὴν χαρὰν (τὴν ἀλγηδόνα) πάσχω
dozorca custos,-odis *m.*; ostiarius,-ii *m.*; sago,-ōnis *m.*; inspector,-ōris *m.*; ὁ φύλαξ,-
 ακος; ὁ ἐπίτροπος,-ου
dozorować custodio, 4,-tīvi,-itum *alqd*; (*czuwać*) vigilo, 1,-āvi,-ātum; φυλάσσω;
 ἐπιτηρέω; φρουρέω
dozór custodia,-ae *f.*; vigilantia,-ae *f.*; cura,-ae *f.*; tutēla,-ae *f.*; praesidium,-ii *n.*; ἡ
 φύλαξις,-εως
dozwalać concedo, 3,-cessi,-cessum; permitto, 3,-mīsi,-missum; sino, 3, sivi, situm;
 potestatem (facultatem) *alicui* do, 1, dedi, datum; ἔάω; ἐπιτρέπω
dozwolone jest licet, 2, licuit; permissum est; licitum est; ἔξεστι(v) *alicui*
dozwolony concessus, 3; permissus, 3; licitus, 3; ἐπιτρεπτόμενος, 3
dół cavum,-i *n.*; fossa,-ae *f.*; fónēa,-ae *f.*; rúteus,-i *m.*; scrobis,-is *f.*; ὁ βόθρος,-ου; ὁ
 βόθυνος,-ου; ἡ ὀπή,-ῆς; ὁ λάκκος,-ου; τὸ φρέαρ,-ατος; τὸ βάραθρον,-ου
*Caecus si caeco ductum praestat, ambo in foveam cadunt. Qui facit foveam,
 incidit in eam.*
drabina climax,-cis *f.*; scalae,-arum *f.pl.*; ἡ βατηρίς,-ίδος; ἡ κλιμαξ,-ακος
drachma drachma,-ae *f.*; ἡ δραχμή,-ῆς
dramat drama,-atis *n.*; fábula,-ae *f.* (scaenica); τὸ δρᾶμα,-ατος
dramatyczny dramáticus, 3; scaenicus, 3; δραματικός, 3
drapać scabo, 3, scabi, -; scalpo, 3,-psi,-ptum; scribo, 3,-psi,-ptum; rado, 3,
 rasi, rasum; scarifico, 1,-āvi,-ātum; κνήθω; ἀδαχέω
drapieźnik animal,-alis *n.* (bestia) rapax; τὸ ἄρπακτές,-οῦς
drapieźny rapax,-acis; ἄρπακτικός, 3; ληστικός, 3
drażliwość irritabīlitas,-ātis *f.*; ánimus,-i *m.* irritábilis; ἡ ὀργιλότης,-ητος
drażliwy irritábilis,-e; acrículus, 3; iracundus, 3; ὀργίλος, 3

drażnić áspero, 1, -āvi, -ātum; éxcito, 1, -āvi, -ātum; írrito, 1, -āvi, -ātum; laccio, 3, -īvi (-ii), -ītum; provoco, 1, -āvi, -ātum; stímulo, 1, -āvi, -ātum; κεντρίζω; ἐριδμαίνω; ὀργίζω; γαργαρίζω; παροργίζω

drażnienie excitatio, -ōnis *f.*; irritatio, -ōnis *f.*; stimulatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐρίδμανσις, -εως
draż asser, -ēris *m.*; barra, -ae *f.*; longurius, -ii *m.*; pértica, -ae *f.*; talēa, -ae *f.*; tridis, -is *f.*; vectis, -is *m.*; ἡ κάμαξ, -ακος

drażenie excavatio, -ōnis *f.*; incavatio, -ōnis *f.*; cavernatio, -ōnis *f.*; terebratio, -ōnis *f.*; ἡ κοίλωσις, -εως; τὸ κοίλωμα, -ατος

drażyć (ex)cavo, 1, -āvi, -ātum; caverno, 1, -āvi, -ātum; pérforo, 1, -āvi, -ātum; térebro, 1, -āvi, -ātum; strio, 1, -āvi, -ātum; κοιλαίνω; σκάπτω

Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo

dres *thorax, -acis *m.* láneus; *strictoria, -ae *f.* lánea

dreszcz algor, -ōris *m.*; frigor, -ōris *m.*; frígidor, -ōris *m.*; febris, -is *f.*; tremor, -ōris *m.*; horror, -ōris *m.*; τὸ ῥίγος, -εος; ἡ φρική, -ῆς

drewniany ligneus, 3; lignōsus, 3; ξύλινος, 3

drewno lignum, -i .; τὸ ξύλον, -ου

In silvam non ligna feras.

dręczenie tormentitio, -ōnis *f.*; tormentum, -i *n.*; pressio, -ōnis *f.*; excruciatio, -ōnis *f.*; vexatio, -ōnis *f.*; ὁ βασανισμός, -οῦ; ἡ κάκωσις, -εως

dręczyć affligo, 3, -xi, -ctum; premo, 3, pressi, pressum; crucio, 1, -āvi, -ātum; torquēo, 2, torsi, tortum; tormento, 1, -āvi, -ātum; vexo, 1, -āvi, -ātum; βασανίζω; σκύλλω; ὀχλέω; συντρύπτω; ἀνετάζω; κακόω; θλίβω; πνίγω; λυμαίνομαι

drętwieć horreo, 1, -āvi, -ātum; obrigesco, 3, -ui, -; obstupesco, 3, -ui, -; torpesco, 3, -ui, -; rigēo, 2, -ui, -; stupēo, 2, -ui, -; torpeo, 3, -ui, -; ναρκόομαι; ξηραίνω

drętwienie rigor, -ōris *m.*; torpor, -ōris *m.*; ἡ νάρκωσις, -εως

drętwota torpiditas, -ātis *f.*; torpor, -ōris *m.*; ἡ νάρκη, -ης; ἡ νάρκωσις, -εως

drętwy rigidus, 3; tórpīdus, 3; torpens, -entis; ναρκώδης, -εος; ξηρός, 3

drgać oscillo, 1, -āvi, -ātum; mico, 1, -āvi, -ātum; pálpito, 1, -āvi, -ātum; trépido, 1, -āvi, -ātum; tremo, 3, -ui, -; víbro, 1, -āvi, -ātum; ἐπισπαίρω; κλονέομαι; σείομαι

drkanie oscillatio, -ōnis *f.*; palpitatio, -ōnis *f.*; tremulatio, -ōnis *f.*; vibratio, -ōnis *f.*; spasmus, -i *m.*; ἡ κλόνησις, -εως; σεισμός, -οῦ

drkawki convulsiones, -um *f.pl.*; palpitatio, -ōnis *f.*; spasmus, -i *m.*; clonus, -i *m.*; ὁ κλόνος, -ου

drobiazg minucia, -ae *f.*; nugae, -arum *f.pl.*; párvulum, -i *n.*; quisquiliae, -arum *f.pl.*; ἡ λεπτομεριμνία, -ας

drobina corpúsculum, -i *n.*; mica, -ae *f.*; molécūla, -ae *f.*; partícūla, -ae *f.*; τὸ μικρομέρος, -εος

drobinka minucium, -ii *n.*; τὸ μικρόν, -οῦ; τὸ λεπτόν, -οῦ

drobnostka p. drobiazd

drobnoustrój bacterium, -ii *n.*; microbium, -ii *n.*; mícrobus, -i *m.*; microorganīsmus, -i *m.*; τὸ μικρόβιον, -ου

drobny exiguus, 3; minūtus, 3; minúscūlus, 3; módicus, 3; parvus, 3; párvūlus, 3; pusillus, 3; ténuis,-e; μικρός, 3; λεπτός, 3; ὀλίγος, 3

droga 1. (szlak, pasmo) via,-ae f.; iter, itinēris n.; cursus,-us m.; trames,-itis m.; tractus,-us m.; ἡ ὁδός,-οῦ; **2. (dostęp)** accessus,-us m., áditus,-us m.; ἡ εἴσοδος,-ου; **3. (podróż)** iter, itinēris n.; ἡ ὁδοπορία,-ας; ἡ πορία,-ας

Hóminis vita nihil aliud quam ad mortem iter. Prima via árdua est. Via crucis via lucis. Via trita via tuta. Longum iter est per praecepta, breve et éfficax per exempla.

drogeria *taberna aromataria; τὸ ἀρωματοπωλεῖον,-ου

drogi 1. (kochany) carus, 3; amatus, 3; dilectus, 3; ἀγαπητός, 3; προσφιλής,-ές; φίλος, 3; **2. (kosztowny)** pretiōsus, 3; sumptuōsus, 3; carus, 3; magni pretii; πολύτιμος,-ον; ἔντιμος,-ον

Carum est, quod rarum est.

drogocenny pretiōsus, 3; sumptuōsus, 3; magni pretii; ἔντιμος,-ον; βαρύτιμος,-ον; πολύτιμος,-ον; πολυτελής,-ές

drogowskaz index,-icis m. viarius; ἡ χεῖρ, χειρός

dromader dromedarius,-ii m.; dromas,-adis m.; ὁ δρομάς,-άδος; ὁ δρομέδης,-ου

drozd Turdus,-i m. músicus; ἡ τριχάς,-άδος

drożdże faex,-cis f.; tórula,-ae f.; τὸ φύραμα,-ατος; ἡ ζύμη,-ης

drożyzna annónae cárītas,-ātis f.; cárītas,-ātis f.; ἡ πολυτιμία,-ας

drób volucres,-um f.pl.; aves,-ium m.pl. altīles; αἱ ὄρνιθες,-ων; (tuczony) altilia,-ium n.pl.; τὰ σιτιστά,-ῶν

drugi 1. (wtóry) alter, 3; secundus, 3; δεύτερος, 3; **2. (inny)** alius, 3; alter, 3; ἄλλος, 3; ἕτερος, 3

Ab áltero expectes álteri quod féceris. Audiatur et áltera pars. Alter ego. Alter idem.

druk *impressio,-ōnis f.; typographia,-ae f.; ἡ τυπογραφία,-ας

drukarka (do komputera) *impressorium,-ii n.

drukarnia *officína,-ae f. typogrāphica; τὸ τυπογραφεῖον,-ου

drukarski *typogrāphicus, 3; τυπογραφικός, 3

drukarz *typogrāphus,-i m.; *tyrótheta,-ae m.; ὁ τυπογράφος,-ου; ὁ τυποθέτης,-ου

drukować *typis (prelo) edo, 3, édidi, éditum; τυπογράφω; ἐκτυπώ

drut filum,-i n. (licium) metálicum (férreum); τὸ σύρμα,-ατος; τὸ καλώδιον,-ου

družba prónuba,-ae m.; paranymphus,-i m.; ὁ νυμφευτής,-οῦ παρανύμφιος,-ου

družyna manus,-us f.; caterna,-ae f.; manípūlus,-i m.; ὁ ὄμιλος,-ου

drwa ligna,-ōrum n.pl.; τὰ ξύλα,-ων; ἡ ὕλη,-ης

drwal caesor,-ōris m.; lignarius,-ii m.; lignātor,-ōris m.; prista,-ae m.; ὁ ξυλεύς,-έως; ὁ ὕλοτόμος,-ου

drwić derídēo, 2,-rīsi,-rīsum; illudo, 3,-lūsi,-lūsum; ludíficor, 1,-ātus sum; ludibrio

alqm habeo, 2,-ui,-itum; cavillor, 1,-ātus sum; καταγελάω; ἐμπαίζω; μυκτηρίζω; χλευάζω

drwina illusio,-ōnis f.; cavillatio,-ōnis f.; derisio,-onis; ironia,-ae f.; ludibrium,-ii n.;

ὁ ἐμπαιγμός,-οῦ; ἡ ἐμπαιγμονή,-ῆς; ὁ καταγέλως,-ωτος; ἡ εἰρωνεία,-ας

drzazga assula,-ae f.; (h)ástula,-ae f.; ὁ κάρφος,-ου; ἡ παρασχίς,-ίδος

drzeć lacerō, 1,-āvi,-ātum; lanio, 1,-āvi,-ātum; scindo, 3, scidi, scisum; discerpo, 3, -psi,-ptum; σχίζω; λακίζω

drzeć się (krzyczeć) conclamo, 1,-āvi,-ātum; vociferor, 1,-ātus sum; καταβοάω

drzemać dormito, 1,-āvi,-ātum; meridior, 1,-ātus sum; νυστάζω; βρίζω

Quandoque bonus dormitat Homērus.

drzemiący 1. (utajony, ukryty) latens,-entis; κρυφαίος, 3; **2. (senny)** somnolentus, 3; ὑπνωτικός, 3

drzemka dormitīna, -ae f.; somnícūlus,-i m.; τὸ νύσταγμα,-ατος

drzewce hasta,-ae f.; hastīle,-is n.; scapus,-i m.; lignum,-i n.; τὸ δόρυ,-ατος

drzewny arborarius, 3; lignarius, 3; δενδρικός, 3

drzewo arbor,-oris f.; τὸ δένδρον,-ου; (**drewno**) lignum,-i n.; τὸ ξύλον,-ου

~ **iglaste** arbor folio pinnato; τὸ δένδρον ἀκιδώτερες

~ **liściaste** arbor foliata; τὸ δένδρον φυλλικόν

~ **owocowe** arbor pomífera; pomus,-i f.; τὸ δένδρον κάρπινον

~ **genealogiczne** gentis (gentile) stemma,-atis n.; τὸ γένους στέμμα,-ατος

Arbor honorētur, cuius nos umbra tuētur. Fructu non fóliis arbor cognóscitur.

Senex serit árbores, quae álteri saéculo prosint. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit, mala autem arbor malos fructus facit.

drzwi iánua,-ae f.; fores,-is f.; ostium,-ii n.; valvae,-arum f.pl.; ἡ θύρα,-ας; (**brama**)

porta,-ae f.; ὁ πυλών,-ῶνος; (**podwójne**) fores,-ium f.pl.; αἱ πύλαι,-ων

drzwiczki ostiolum,-i n.; portícūla,-ae f.; ἡ πυλῖς,-ίδος; τὸ θύριον,-ου

drzeć tremo, 3,-ui, -; trépido, 1,-āvi,-ātum; vibro, 1,-āvi,-ātum; contremisco, 3,-muis,-; τρέμω; φρίσσω

drżenie tremor,-ōris m.; vibratio,-ōnis f.; ὁ τρόμος,-ου

duch ánimus,-i m.; ánima,-ae f.; mens,-ntis f.; ingenium,-ii n.; spíritus,-us m.; τὸ

πνεῦμα,-ατος; ὁ θυμός,-οῦ; ὁ δαίμων,-ονος; ὁ νοῦς,-οῦ

Nihil est tam difícilē et árduum, quod non humāna mens vincat. Sermo ánimi imago est. Vultus ánimi index. Coelum, non ánimum mutant, qui trans märe currunt. Spíritus flat, ubi vult. Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma.

duch opiekuńczy genius,-ii m.; τὸ δαιμόνιον,-ου

Genius loci.

duchowieństwo clerus,-i m.; clericātus,-us m.; ἡ ἱερατεία,-ας

duchowny clericālis,-e; cléricus, 3; ἱερατικός, 3

duchowy spirit(u)ālis,-e; mentālis,-e; animālis,-e; πνευματικός, 3; ψυχικός, 3

- duma** ambitio,-ōnis *f.*; superbia,-ae *f.*; insolentia,-ae *f.*; decus,-ōris *n.*; ὁ κόρος,-ου; ὁ στέφανος,-ου; ἡ ὕβρις,-εως
- dumny** ambiōsus, 3; superbus, 3; ἀλαζών,-όν; ἀγαυρός, 3;
- dur** typhus,-i *m.*; ὁ τῦφος,-ου
- dureń** imbecillus,-i *m.*; durio,-ōnis *m.*; homo,-īnis *m.* stultus (fātuus, stúpidus, hebes, demens); ὁ μωρός,-οῦ; ὁ ἀνόητος,-ου
- durszlak** colum,-i *n.*; cribrum,-i *n.*; colatorium,-ii *n.*; τὸ διέραμα,-ατος
- duśiĆ** ango, 3, -xi, -; opprimo, 3,-pressi,-pressum; strángulo, 1,-āvi,-ātum; súffoco, 1,-āvi,-ātum; ἄγχω; πνίγω; στραγγαλίζω
- duśza** anima,-ae *f.*; ánimus,-i *m.*; ἡ ψυχή,-ῆς; ἡ φρήν,-ενός; τὸ πνεῦμα,-ατος
Aegrōto dum ánima est, spes est.
- duśzenie się** suffocatio,-ōnis *f.*; angor,-ōris *m.*; ἡ ἀγχόνη,-ης; ὁ πνιγμός,-οῦ
- duśznica** ángina,-ae *f.*; asthma,-ae *f.*; τὸ ἄσθμα,-ατος; ἡ συγáγχη,-ης
- duśžnośĆ** angor,-ōris *m.*; dyspnoĕa,-ae *f.*; ἡ δύσπνοια,-ας
- duśzny** aestuōsus, 3; δύσπνοος,-ον
- duśzpasterz** pastor,-ōris *m.*; sacerdos,-otis *m.*; ὁ ποιμήν,-ένος
- dużo** multum, multa; πολύ
- Audi multa, dic pauca. Non multa, sed multum. Qui multum habet, plus cupit. Multos timere debet, quem multi timent.*
- duży** magnus, 3; amplus, 3; grandus, 3; grandis,-e; grossus, 3; spatiōsus, 3; vastus, 3; μέγας, μεγάλη, μέγα; πολύς, πολλή, πολλύ
- dwa** duo, duae, duo; δύο
- Duábus sellis sedĕre. Duobus litigantibus tertius gaudet. Duo parietes de eadem fidelia dealbare.*
- ~ **dni** bíduum,-i *n.*; τὸ διέμηρον,-ου
- ~ **noce** binoctium,-ii *n.*; τὸ δινύκτερον,-ου
- ~ **razy** bis; δίς
- Bis dat, qui cito dat. Qui scribit, bis legit. Bis vincit, qui se vincit in victoria. Ne bis de eadem re sit actio.*
- po** ~ **razy** bini; ἀνὰ δύο
- dwadzieścia** viginti; εἴκοσι(v)
- dwanaście** duódecim; δώδεκα
- dwieście** ducenti,-ae,-a; διακόσιοι,-αι,-α
- dwoiĆ** dúplico, 1, -avi, -atum; gémino, 1, -avi, -atum; διπλόω
- dwoisty** duplex,-icis; anceps,-itis; διπλοῦς,-ῆ,-οῦν
- dworski** aulicus, 3; castellánicus, 3; αὐλικός, 3
- dworzaniń** aulicus,-i *m.*; ὁ αὐλίτης,-ου
- dworzec** statio,-ōnis *f.*; ὁ σταθμός,-οῦ
- ~ **kolejowy** *statio viae ferratae
- ~ **lotniczy** *aeroportus,-us *m.*

dwór 1. (królewski) regia,-ae f.; aula,-ae f.; ἡ αὐλή,-ῆς; **2. (podwórze)** cortis,-is f.; áreā,-ae f.; ἡ αὐλή,-ῆς; **3. (papięski)** curia,-ae f. Romāna; **4. (wiejski)** villa,-ae f. rústica; ἡ αὐλή,-ῆς

dwubarwny bícolor,-oris; δίχρωμος,-ον

dwudniowy bíduus, 3; biduānus, 3; διέμηρος,-ον

dwudzielný bífidus, 3; bipertítus, 3; bíscūlus, 3; διμερής,-ές; δισχιδής,-ές

dwudziesty vicésimus, 3; εἰκοστός, 3

dwugłoska diphthongus,-i m.; ὁ δίφθογγος,-ου

dwujęzyczny bilinguis,-e; δίγλωσσος,-ον

dwukrotny duplicātus, 3; duplex,-icis; binus, 3; διπλοῦς, -ῆ,-οῦν

dwuksztaltny biformis,-e; δίμορφος,-ον

dwulecie biennium,-ii n.; biemātus,-us m.; ἡ διετία,-ας

dwuletni biennis,-e; biennālis,-e; bimus, 3; διετής,-ές

dwunastnica duódenum,-i n.

dwunożny bipedālis,-e; δίποδος,-ον

dwuznacznóć ambigūitas,-ātis f.; ἡ ἀμφιβολία,-ας

dwuznaczný ambíguus, 3; anceps,-ipis; dubius, 3; flexiloquus, 3; ἀμφίβολος,-ον

dwużeństwo bigamia,-ae f.; ἡ διγαμία,-ας

dyby compes,-edis f.; pédica,-ae f.; ἡ πέδη,-ης; ὁ σφαλός,-οῦ

dychawica asthma,-ae f.; dyspnoēa,-ae f.; τὸ ἄσθμα,-ατος; ἡ δυσπνοία,-ας

dychawiczny asthmaticus, 3; ἀσθματικός, 3

Dydonā Dido,-onis f.

Córka tyryjskiego króla Belusa; królowa Kartaginy zakochana w Eneaszu. Nie mogąc zrealizować swojej miłości popełniła samobójstwo w płomieniach stosu.

dygotać (con)tremo, 3,-ui, -; τρέμω

dygresja digressio,-ōnis f.; digressus,-us m.;

diverticulum,-i n.; ἡ παρεκβολή,-ῆς; ἡ ἐκδρομή,-ῆς

dykcja dictio,-ōnis f.; elocutio,-ōnis f.; ἡ ὀρθολογία,-ας

dyktando dictātum,-i n. i pl.; ἡ ὑπόλεξις,-εως

dyktator dictātor,-ōris m.; ὁ ἡγεμών,-όνος

dyktatura dictatūra,-ae f.; potentātus,-us f.; ἡ ἡγεμονία,-ας

dyktować dicto, 1,-āvi,-ātum; ὑπολέγω

dylemat dubium,-ii n.; dubitatio,-ōnis f.; complexio,-ōnis f.;

dilemma,-atis n.; τὸ διλήμμα,-ατος

dym fumus,-i m.; ὁ καπνός,-οῦ; (opar) vapor,-ōris m.; caligo,-īnis

m.; ἡ ἀχλύς,-ύος; ὁ ψόλος,-ου

dymić fumo, 1,-āvi,-ātum; fūmigo, 1,-āvi,-ātum; vapōro, 1,-āvi,-ātum; καπνίζω; τύφομαι

dynastia dynastia,-ae f.; gens,-ntis f. regnans; regia progenies,-ei f.; dynastes,-ae f.; ἡ δυναστεία,-ας

dynia cucúrbita, -ae *f.*; ἡ κολοκυνθίς, -ίδος
dyplom diplōma, -atis *n.*; τὸ δίπλωμα, -ατος
diplomata diplomātus, -i *m.*; ploíticus, -i *m.*; ὁ διπλωμάτης, -ου
dyrekcja directio, -ōnis *f.*; moderatio, -ōnis *f.*; ἡ ἡγεμονία, -ας; ἡ διευθύησις, -εως
dyrektor director, -ōris *m.*; moderātor, -ōris *m.*; praeses, -idis *m.*; ὁ ἡγεμών, -όνος
dyrektywa directoria, -ae *f.*; praescriptum, -i *n.*; ἡ ἀγωγή, -ῆς
dyrygent *praefectus, -i *m.* músicus; *moderātor, -ōris *m.* musicorum
dyscyplina disciplīna, -ae *f.*; rigor, -ōris *m.*; sevéritas, -ātis *f.*; ἡ αὐστηρία, -ας; ἡ
 πειθαρχία, -ας; ἡ σκληραγωγία, -ας
dyscypliny sportowe res, rerum *f.pl.* athleticae:
lekkoatletyka *athlética, -ae *f.* levis: **bieg** cursus, -us *m.*; **trójskok** saltus, -us *m.*
 triplex; **skok wżwyż** saltus in altum; **skok w dal** saltus in longum; **skok o tyczce**
 saltus perticarius; **rzut dyskiem** iactus, -us *m.* disci; **rzut oszczepem** iaculatio, -
 ōnis *f.* iáculi; **rzut młotem** iaculatio mállei; **dziesięciobój** decáthlum, -i *n.*;
pięciobój pentáthlum, -i *n.*
ciężkoatletyka athlética, -ae *f.* gravis: **podnoszenie ciężarów** sublatio, -ōnis *f.*
 pónderis; **zapasy** luctatio, -ōnis *f.*; **boks** pugil(l)ātus, -us *m.*; **dżudo** lucta, -ae *f.*
 Iudóica; **karate** lucta carática
gimnastyka gymnástica, -ae *f.*: ~ **na koniu z lękami** ecúleus, -i *m.*; **ćwiczenia na**
kólkach círculi, -ōrum *m.pl.*; ánuli, -ōrum *m.pl.*; **skoki na batucie** desultorium, -ii
n.; **równoważnia** tignum, -i *n.* equilibrii; **drażek** ferrum, -i *n.* transversum; **drażek**
podwójny hastae, -arum *f.pl.* parallélae
piłka pila, -ae *f.*: ~ **nożna** pedifollium, -ii *n.*; ~ **ręczna** manufollis, -is *m.*; ~
siatkowa follis, -is *m.* voláticus; ~ **koszykowa** follis bascaudarius; ~ **wodna**
 folliludium, -ii *n.* aquátile
Inne dyscypliny: **pływanie** natatio, -ōnis *f.*; **narciarstwo** nartatio, -ōnis *f.*;
łyżwiarstwo patinatio, -ōnis *f.*; **hokej na lodzie** alsulegia, -ae *f.* glacialis;
saneczkarstwo sclo dia, -ae *f.*; **strzelectwo** sclopetatio, -ōnis *f.*; **lucznictwo**
 sagittatio, -ōnis *f.*; **wioślarstwo** remigatio, -ōnis *f.*; **jeździectwo** equitatio, -ōnis *f.*;
szermierka ars, artis *f.* battuendi; **tenis** teniludium, -ii *n.*

dysk discus, -i *m.*; ὁ δίσκος, -ου
dyskietka komputerowa *díscūlus, -i *m.* ordinatralis
dyskobol dyscóbolus, -i *m.*; ὁ δισκόβολος, -ου
dyskusja discussio, -ōnis *f.*; conflictatio, -ōnis *f.*; disceptatio, -ōnis *f.*;
 disputatio, -ōnis *f.*; ἡ διατριβή, -ῆς; ἡ συζήηησις, -εως
dyskutować discutio, 3, -cussi, -cussum; disceptor, 1, -ātus sum; dísputo,
 1, -avi, -atum; συζητέω; διαλέγομαι
dysonans discordia, -ae *f.*; discrepantia, -ae *f.*; dissonantia, -ae *f.*; ἡ
 δυσαρμονία, -ας
dyspensa dispensa, -ae *f.*; dispensatio, -ōnis *f.*; legis relaxatio, -ōnis *f.*; ἡ ἀπόλυσις, -
 εως
 ~ **udzielać alqm** légibus solvo, 3, solvi, solūtum; ἀπὸ νόμου ἀπολύω

dysponować dispóno, 3, -posui, -positum; διατίθημι; ἔχω

Homo propónit, Deus dispónit.

dysproporcja disproportio, -ōnis *f.*; inaequa(bí)litas, -ātis *f.*; ἡ ἀμετρία, -ας

dysputować díspu, 1, -āvi, -ātum; discepto, 1, -āvi, -ātum; συζητέω; διαλέγομαι

dysputa disputatio, -ōnis *f.*; disceptatio, -ōnis *f.*; contentio, -ōnis *f.*; concertatio, -ōnis *f.*;

ἡ διατριβή, -ῆς; ἡ συζήτησις, -εως

dystans distantia, -ae *f.*; intervallum, -i *n.*; spatium, -ii *n.*; τὸ διάστημα, -ατος

dyszeć anhēlo, 1, -avi, -atum; hio, 1, -avi, -atum; ἐμπνέω; φυσιάω

dyszenie anhélitus, -us *m.*; ὁ φυσιασμός, -οῦ

dyszel stonga, -ae *f.*; temo, -ōnis *m.*; ὁ ῥυμός, -οῦ

dywan aulaeum, -in.; bancale, -is *n.*; cilicium, -ii *n.*; plágula, -ae *f.*; sagum, -i *n.*;

strágula, -ae *f.*; tapes, -etis *m.*; tapetum, -i *n.*; τὸ στρῶμα, -ατος; ὁ

στρωματεύς, -έως; τὸ περίστρωμα, -ατος; τὸ περιπέτασμα, -ατος

dyzenteria dysenteria, -ae *f.*; ἡ δυσεντερία, -ας

dyżur munus, -ēris *n.*; vigilantia, -ae *f.*; ἡ φυλακή, -ῆς

dzban, dzbanek cadus, -i *m.*; capsaces, -ae *f.*; diota, -ae *f.*; gut(t)us, -i *m.*;

hámula, -ae *f.*; hirniola, -ae *f.*; sítula, -ae *f.*; testa, -ae *f.*; urna, -ae *f.*; úrceus, -i

m.; ὁ ἀμφορεύς, -εως; ὁ βάτος, -ου; ὁ κρωσσός, -οῦ; ὁ στάμνος, -ου; ὁ

ξέστηρ, -ηρος; ἡ ὕδρια, -ας; τὸ κεράμιον, -ου; τὸ πρόχοον, -ου

dziać się fio, fieri, factus sum; geror, 3, gestus sum; agor, 3, actus sum; γίγνομαι; συμβαίνω

dzieje się évenit; fit; γίνεται

dziad 1. (dziadek) avus, -i *m.*; ὁ πρεσβύτερος, -ου; **2. (żebrak)** méndicans, -antis *m.*;

méndicus, -i *m.*; ὁ προσαίτης, -ου

dziadek avus, -i *m.*; anus, -i *m.*; ὁ πρεσβύτερος, -ου

~ **do orzechów** nucifrangíbulum, -i *n.*

dział sectio, -ōnis *f.*; divisio, -ōnis *f.*; ἡ τμησις, -εως; ἡ μερίς, -ίδος; ὁ κληρός, -ου

działacz actor, -ōris *m.*; opifex, -icis *m.*; operarius, -ii *m.*; ὁ ἐργάτης, -ου

działać ago, 3, egi, actum; facio, 3, feci, factum; fungor, 3, functus sum; óperor, 1, -

atus sum; ἐργάζομαι; ἐνεργέω; δράω; πράττω; χρῆομαι; ποιέω

działalność actívitas, -ātis *f.*; actio, -ōnis *f.*; ópera, -ae *f.*; industria, -ae *f.*;

ἡ ἐνέργεια, -ας; ἡ ἐργασία, -ας

działanie actio, -ōnis *f.*; functio, -ōnis *f.*; operatio, -ōnis *f.*; ἡ ἐργασία, -ας; ἡ

πρᾶξις, -εως; τὸ ἐνέργημα, -ατος; ἡ ἐνέργεια, -ας; τὸ ἔργον, -ου

działo tormentum, -i *n.* béllicum; ὁ καταπάλτης, -ου; ἡ βαλλίστη, -ης

dziarski vigorōsus, 3; álacer, -cris, -cre; vivax, -acis; vigenis, -entis; ἰσχυρός, 3;

ὄξύς, -εῖα, -ύ

dziaśło gingiva, -ae *f.*; ulna, -ae *f.*; τὸ οὔλον, -ου; τὸ φάτνιον, -ου

dzida lāncēa, -ae *f.*; hasta, -ae *f.*; frámēa, -ae *f.*; falárica, -ae *f.*; cuspis, -idis *f.*; pica, -ae *f.*;

veruta, -ae *f.*; ἡ λόγχη, -ης; ἡ αἰχμή, -ῆς; τὸ δόρυ, -ατος; τὸ ἔγγος, -εος

dziecięctwo infantia, -ae f.; puerilitas, -ātis f.; ἡ παιδεία, -ας

dziecięcy infāntilis, -e; puérilis, -e; παιδικός, 3

dziecinny infāntilis, -e; infans, -antis; puérilis, -e; παιδικός, 3; νήπιος, 3

dzieciństwo infantia, -ae f.; puerilitas, -ātis f.; pueritia, -ae f.; ἡ παιδεία, -ας

dziecko infans, -antis m.; (*chłopczyk*) natus, -i m.; puer, -i m.; párvulus, -i m.;

(*dziewczynka*) nata, -ae f.; puella, -ae f.; ὁ, ἡ παῖς, -δός; τὸ τέκνον, -ου; ὁ ν

ήπιος, -ου; τὸ βρέφος, -εος; (*dzieci*) líberi, -ōrum m.pl.; οἱ παῖδες, -ων

Líberis nihil carius humáno géneri est.

dziedzic herus, -i m.; heres, -edis m.; successor, -ōris m.; ὁ κληρονόμος, -ου

Semel heres semper heres.

dziedzictwo heréditas, -ātis f.; heredium, -ii n.; (*po ojcu*) patrimonium, -ii n.; ἡ

κληρονομία, -ας

dziedziczość heréditas, -ātis f.; atavismus, -i m.; atávitas, -ātis f.; ἡ κληρονομία, -ας

dziedziczny hereditarius, 3; genéticus, 3; γενικός, 3

dziedziczyć herédito, 1, -āvi, -ātum; succedo, 3, -cessi, -cessum; κληρονομέω; διαδ

έχομαι

dziedzina regio, -ōnis f.; sphaera, -ae f.; pars, -rtis f.; ὁ κλάδος, -ου; ἡ μερίς, -ίδος; ἡ

ἐξουσία, -ας

dziedziniec aula, -ae f.; cortis, -is f.; cavaedium, -ii n.; propátulum, -i n.; peristylum, -ii

n.; ἡ αὐλή, -ῆς; τὸ περίστυλον, -ου; τὸ ἔρκος, -εος

dzieje historia, -ae f.; res, rerum f.pl. gestae; ἡ ἱστορία, -ας

dziekan decānus, -i m.; ὁ δεκάδαρχος, -ου

dziekanat decanātus, -us m.; ἡ δεκαδαρχία, -ας

dzielenie divisio, -ois f.; partitio, -ōnis f.; merotomia, -ae f.; ἡ μοῖρα, -ας; ὁ

μερισμός, -οῦ

dzielić divido, 3, -si, -sum; dispertio, 4, -īvi, -ītum; distríbuo, 3, -ui, -utum; partior, 4, -itus

sum; seco, 1, secui, sectum; (δια)μερίζω; μοιράω; διαδίδωμι; διχοτομέω;

διαιρέω; συντέμνω

Dívide et ímpera. Dívide, ut regnes.

dz. co z kimś alqd cum alqo communico, 1, -āvi, -ātum; κοινωνέω

dz. się z kimś partícipio, 1, -āvi, -ātum alqd cum alqo; μεταδίδωμι

dzielnica (miasta) tribus, -us f.; pars, -rtis f.; regio, -ōnis f.; ἡ φυλή, -ῆς; (**kraju**)

regio, -ōnis f.; ἡ ὄρια, -ας; ἡ περίχωρος, -ου

dzielność 1. (odwaga) acrimonia, -ae f.; fortitūdo, -īnis f.; virtus, -ūtis f.; ἡ ἀρετή, -ῆς;

ἡ ἀνδρεία, -ας; τὸ θάρσος, -εος; **2. (aktywność)** actívitas, -ātis f.; energia, -ae f.;

vigor, -ōris m.; industria, -ae f.; assidúitas, -ātis f.; ἡ ἐνέργεια, -ας

dzielny 1. (waleczny) animōsus, 3; álacer, -cris, -cre; audax, -acis; fortis, -e; valorōsus,

3; ἀνδρεῖος, 3; ἄλκιμος, 3; ἴφθιμος, 3; **2. (zaradny)** strénuus, 3; probus, 3;

ingeniōsus, 3; industrius, 3; σπουδαῖος, 3; προνοητικός, -ον

Audāces fortūna (ad)iuvat timidosque repellit. Fortes fortūna ádiuvat. Fortes non modo fortūna ádiuvat, ut est in vetere proverbio, sed multo magis etiam ratio.

działo artificium, -ii *n.*; ópera, -ae *f.*; opus, -ëris *n.*; pensum, -i *n.*; τὸ ἔργον, -ου; ἡ ἔργασία, -ας; τὸ ποίημα, -ατος; ἡ ποίησις, -εως; τὸ πρᾶγμα, -ατος; ἡ χρεία, -ας; ἡ πρᾶξις, -εως

Finis córonat opus. Opus citatum. Sic lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in caelis est. Ex ópere operāto. Ex ópere operantis.

dziennik diarium, -ii *n.*; acta, -ōrum *n.pl.* diurna; ephémeris, -idis *f.*; ἡ ἔφημερίς, -ίδος

dziennikarz *diurnarius, -ii *m.*; ὁ ἔφημεριδογράφος, -ου

dzienny diurnus, 3; cot(t)idiānus, 3; ἡμερινός, 3; ἔφήμερος, -ον

dzień dies, -ei *f.*; ἡ ἡμέρα, -ας

Dies diem docet. Nulla dies sine línea.

dzierzawa conductio, -ōnis *f.*; conductum, -i *n.*; (h)arenda, -ae *f.*; τὸ μίσθωμα, -ατος

dzierzawić 1. (komuś) alqd apud alqm loco, 1, -āvi, -ātum; μισθώω; **2. (od kogoś)** alqd redemptum (conductum) habēo, 2, -ui, -itum; alqd condūco, 3, -duxi, -ductum; redimo, 3, -ēmi, -emptum; μισθόομαι

dziesiątkować décimo, 1, -āvi, -ātum; δεκατεύω

dziesiąty décimus, 3; δέκατος, 3

dziesięcina decata, -ae *f.*; decuma, -ae *f.*; ἡ δεκάτη, -ης

dziesięciobój decāthlon, -i *n.*; τὸ δεκᾶθλον, -ου

dziesięciolecie decennium, -ii *n.*; bilustrium, -ii *n.*; ἡ δεκετηρίς, -ίδος; ἡ δεκαετία, -ας

dziesięć decem; δέκα

dziesięć przykazań decálogus, -i *m.*; ἡ δεκάλογος, -ου

dziesiętnik decānus, -i *m.*; decurio, -ōnis *m.*; ὁ δεκάδαρχος, -ου

dziewczyna puella, -ae *f.*; virgo, -īnis *f.*; ἡ κόρη, -ης; ἡ παῖς, -δός; ἡ ἐφήβη, -ης

dziewczynka puéllula, -ae *f.*; pusíola, -ae *f.*; τὸ κοράσιον, -ου

dziewica virgo, -īnis *f.*; ἡ παρθένος, -ου

dziewictwo virgínitas, -ātis *f.*; intégritas, -ātis *f.*; ἡ παρθενία, -ας

dziewiczy virginālis, -e; virgíneus, 3; παρθένιος, 3

dzięcioł picus, -i *m.*; ὁ δρυοκολάπτης, -ου; ἡ πιπῶ, -οῦς

dziękować gratias pro alqa re ago, 3, egi, actum; εὐχαριστέω

dziękowanie gratiarum actio, -ōnis *f.*; ἡ εὐχαριστία, -ας; ὁ μακαρισμός, -οῦ

dzik aper, -i *m.*; Sus, -is *f.* scrofa; ὁ χλούνης, -ου; ὁ κάπρος, -ου

dziki bestiālis, -e; ferus, 3; ferox, -ocis; trux, -cis; truculentus, 3; ἄγριος, 3; ἄν ἡμερος, -ον; χαλεπός, 3

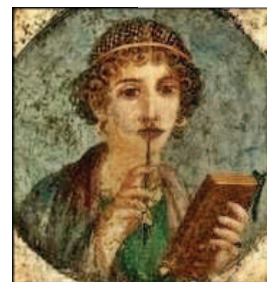
dzikie zwierzę bestia, -ae *f.*; τὸ θηρίον, -ου; ὁ θήρ, -ρός

dzikość ferócitas, -ātis *f.*; aspéritas, -ātis *f.*; immánitas, -ātis *f.*; sevéritas, -ātis *f.*; ἡ ἄγριότης, -ητος; τὸ θηριώδες, -ους

dziobać rostro, 1, -avi, -tum; ῥαμφίζω

dziobaty, -owaty rostrātus, 3; ῥαμφώδης, -ες

dziobowy rostrālis, -e; πρωρατικός, 3

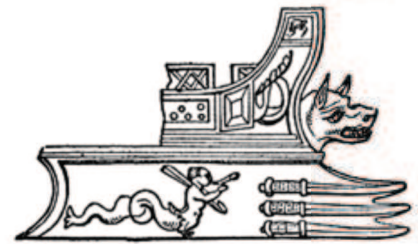

dziób rostrum, -i n.; becco, -ōnis m.; τὸ ῥάμφος, -ου
dziób okrętu rostrum, -i n.; prora, -ae f.; ἡ πρῶρα, -ας
dzisiaj, dziś hodie, hodierno die; σήμερον; νῦν
Hodie mihi, cras tibi

dzisiejszy hodiernus, 3; σημερινός, 3
Error hesternus tibi sit doctor hodiernus.

dziura forāmen, -īnis n.; cavum, -i n.; caverna, -ae f.; lacūna, -ae f.;
 ἡ ὀπή, -ῆς; τὸ τραῦμα, -ατος; τὸ τρῆμα, -ατος; τρύπημα, -ατος

dziurawić (per)foro, 1, -āvi, -ātum, térebro, 1, -āvi, -ātum; τρυπάω

dziurawiec hypéricum, -i n.; ἡ ὑπέρεικος, -ου

dziurawy perforatus, 3; τρυπητός, 3

dziurkacz *perforáculum, -i n. (chartarum)

dziw miráculum, -i n.; portentum, -i n.; τὸ θαῦμα, -ατος; τὸ τέρμας, -ατος

dziwacność extravagantia, -ae f.; insolentia, -ae f.; morósitas, -ātis f.; ἡ παραδοξία, -ας

dziwaczny insolens, -entis; extravagans, -antis; originālis, -e; insólitus, 3; morōsus, 3; παράδοξος, -ον

dziwak excéntricus, -i m.; extravagans, -antis m.; ὁ παράδοξος, -ου

dziwić się (ad)miror, 1, -ātus sum; stupefio, -fieri, -factus sum; admiratione stupēo, 2, -ui, -; θαυμάζω; ξενίζω; θαμβέομαι; ἐξίστημι; συγχύ(ν)νω

dziwny mirábilis, -e; mir(ífic)us, 3; prodigiōsus, 3; originālis, -e; θαυμαστός, 3; θαυμάσιος, 3

dzwon campāna, -ae f.; cloc(c)a, -ae f.; nola, -ae f.; ὁ κώδων, -ωνος

dzwonek 1. (roślina) campánula, -ae f.; τὸ κωδώνιον, -ου; **2. (do dzwonienia)**

campánula, -ae f.; cascaviellus, -i m.; tintinnábulum, -i n.; ὁ κώδων, -ωνος

dzwonić tinnio, 4, -īvi, -ītum; tintinno, 1, -āvi, -ātum; κωδωνίζω

dzwonnica campaníle, -is n.; campanarium, -ii n.; campanilla, -ae f.; τὸ κωδωνεῖον, -ου

dzwonnik campanarius, -ii m.; ὁ κωδωνόκροτος, -ου

dźwięczeć sono, 1, -āvi, -ātum; tintinno, 1, -āvi, -ātum; ἠχέω; ἀλαλάζω; φθέγγομαι

dźwięczny sonorius, 3; ἠχήεις, -εσσα, -εν; ἠχώδης, -ες

dźwięk clangor, -ōris m.; sonor, -ōris m.; sónitus, -us m.; sonus, -i m.; crépitus, -us m.;

tonus, -i m.; ἡ ἠχή, -ῆς; ὁ ἦχος, -ου; ὁ φθόγγος, -ου; ἡ ἀκοή, -ῆς; ἡ φωνή, -ῆς; τὸ φώνημα, -ατος; τὸ φθέγμα, -ατος

Altíssima quaeque flúmina mínimo sono labuntur.

dźwiękowy sonōrus, 3; sónico, 3; φωνητικός, 3

dźwig súcūla, -ae f.; machina, -ae f. scansoria; elevātor, -ōris m.; tolénno, -ōnis m.; ὁ ἀναφορεύς, -έως

dźwigać (nieść) baiulo, 1, -āvi, -ātum; gestio, 1, -āvi, -ātum; (ál)levo, 1, -āvi, -ātum;

porto, 1, -āvi, -ātum; sustínēo, 2, -tínui, -tentum; tollo, 3, sústuli, sublātum;

βαστάζω; φέρω; ὀχλίζω

dźwignąć (w górę) *sullevo*, 1, -āvi, -ātum; *tollo*, 3, *sústuli*, *sublātum*; *attollo*, 3, *áttuli*, *allātum*; *élevo*, 1, -āvi, -ātum; *resúscito*, 1, -āvi, -ātum; ὑποφέρω; ἀναφέρω; ἀνίστημι

dźwignia *vectis*, -is *m.*; *elevatorium*, -ii *n.*; ὁ ἀναφορεύς, -έως

dźdźownica *lumbrícus*, -i *m.*; ὁ σκώληξ, -ηκος

dźdźysty *pluvi(os)us*, 3; *pluvia(t)ilis*, -e; ἔπομβρος, -ον

dźudo *lucta, -ae *f.* *Iudóica*

dżuma *pestilentia*, -ae *f.*; *pestis*, -is *f.*; *loemia*, -ae *f.*; ὁ λοιμός, -οῦ

dżungla *silva*, -ae *f.* *trópica*; ἡ ὕλη, -ης *τροπική*, -ῆς

